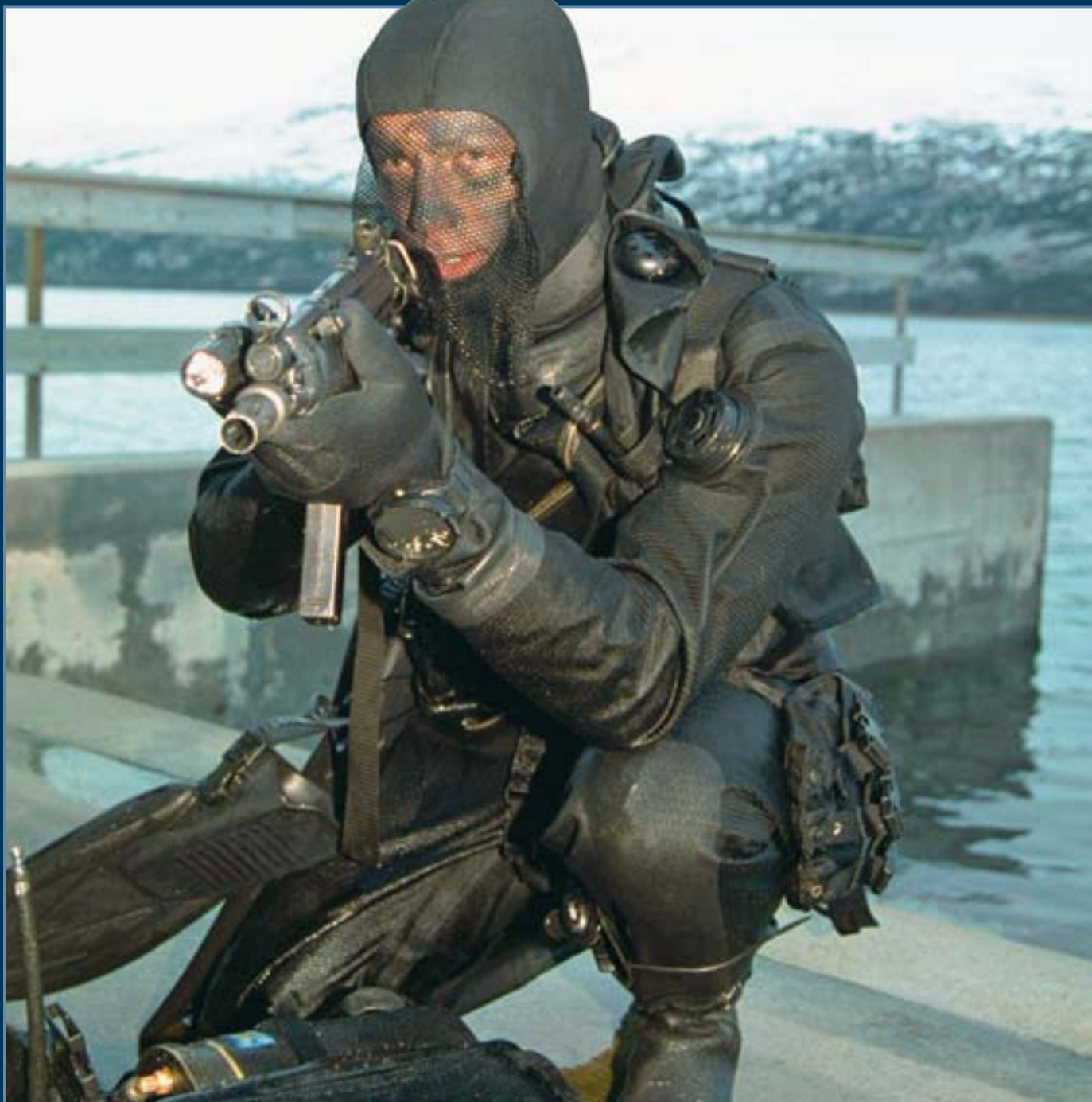

ffisersblad^{et}

Tidsskrift for Befalets Fellesorganisasjon

nr. 3 mai 2007 • årgang 60

Kystvakta 30 år

s.6-7

Heckler & Kock 416

nytt håndvåpen s.20-23

Orion på storøvelse i

Scotland

s.42-43

ffisersblad^{et}
1947-2007 **60 år**

Det naturlige valget.

Gripen er et fullt operativt moderne multi-rolle kampfly tilpasset NATO. Gripen tilbyr Norge fullt innsyn på alle teknologinivåer. Når du kjenner Gripens fremragende fleksibilitet og teknologi, klar for å møte dagens og morgendagens trusselbilde og operative krav, trenger du egentlig bare stille deg ett spørsmål: Hvorfor ikke Gripen?

Gripen er utviklet av Saab og støttet av et sterkt nettverk av industripartnere. Vi leverer det vi lover; og kan vise til dokumenterte resultater på våre leveranser. Norge vil gjennom en anskaffelse av Gripen bli en integrert del av et pågående og løpende utviklingsprogram med full støtte fra den svenske regjeringen.

Vesentlig lavere anskaffelsespris og driftskostnader, sammen med enestående resultater på å alltid levere avtalt produkt til avtalt tid og til avtalt pris, gjør Gripen til det naturlige valget for Norge.

www.gripen.com

SAAB

Offisersbladet

Nr. 3 – 60. Årgang
Organ for Befalets Fellesorganisasjon

BFO:

Postboks 501 Sentrum, 0105 Oslo
Telefon 23 10 02 20
Telefax 23 10 02 25
E-post: post@bfo.no
Internett: www.bfo.no
Besøksadresse: Karl Johans gate 12 j
(inngang fra Kirkegata)

Ansvarlig utgiver:

Didrik Coucheron

Redaktør:

Einar Holst Clausen

Redaksjon og abonnementsavdeling:
Se adresse for BFO
E-post: Offisersbladet@bfo.no
Tlf. abonnementsavdeling: 23 10 02 43
E-post: mona.eriksen@bfo.no

Tilsluttet Yrkesorganisasjonenes
Sentralforbund-Stat

Annonseansvarlig:

Karin Smedsrud karin@2punkt.no
Pb. 4636 Sofienberg, 0506 Oslo
Telefon +47 23 89 00 12
Mobil +47 98 20 54 16
Telefax +47 22 20 07 07

(Bekreftet opplag 2006: 10.500)

Signerte artikler representerer ikke nødvendigvis
BFOs mening. Forfattere er selv ansvarlig for
innholdet og de meninger som fremholdes.
Usignert innhold er redaksjonelt.

Utgivelsesplan 2007:

Nummer	Matr.frist	Utgivelse
Nr. 4 juni	08.06	23.06
Nr. 5 august	17.08	31.08
Nr. 6 oktober	21.09	12.10
Nr. 7 desember	23.11	14.12

Grafisk produksjon:

Design: 2punkt jeanette@2punkt.no

Trykk: Hestholms Trykkeri

Bilder:

Hvis ikke annet er oppgitt, er bildene tatt
av Forsvarets Mediesenter.

Forside:

Marinejeger på oppdrag.
Foto: FMS

Redaksjonen avsluttet:

4. mai 2007

På tide å våkne opp?

Rekrutteringsproblemer:

Det er nå tre år siden BFO overfor Forsvarsstaben påpekte store svakheter med den nye utdanningsordningen, og de problemene den kunne føre til med tanke på rekruttering, og faren for en fremtidig mangel på befal med tilstrekkelig kompetanse. I disse dager har "noen" i Forsvarsstaben plutselig våknet opp, og har begynt å se på de overnevnte utfordringer. Hallo! Det var på tide at noen våknet opp. Vi har en grunnleggende befalsutdanning (GBU) som til nå ikke har fungert etter intensjonen, der vi ikke utdanner mange nok, og heller ikke med den nødvendige faglige erfaringskompetansen. I tillegg sliter krigsskolene med katastrofalt få søkere. Vi kan faktisk risikere å mangle 1.000 befal i forhold til plantallene for år 2010. Jeg håper flere "ser lyset" i Forsvarsstaben, og at drastiske tiltak snart iverksettes, slik at Forsvarsdepartementet ikke lar sivile overta enda flere militære stillinger/oppgaver (se for øvrig leserinnlegg i denne utgave).

JWC og FOHK: Det er ikke mange årene siden vi med nød og neppe fikk NATO til fortsatt å være på Jåtta i Stavanger. Det ble ansett for svært viktig for Norge og det norske forsvar, at vi fortsatt fikk ha den allierte tilknytningen som Joint Warfare Center(JWC) representerer. Vårt Fellesoperative Hovedkvarter på Jåtta rettferdiggjør i sameksistens med JWC dette operative knutepunktet for forsvarsaktivitet i Norge. Når Forsvarsministeren nå "leker" med tanken på å flytte FOHK til Reitan i Bodø, blir det nesten som å danse med ulver. Vi risikerer at NATO sier nei takk til JWC i Norge. Dette er nok et utslag for Regjeringens ønske om å flytte forsvarsets tyngdepunkt Nordover.

C-130 Hercules: Så til den noe spesielle situasjonen med våre transportfly C-130 Hercules. Som alle vet, besluttet Forsvarsdepartementet at de skulle overhales og byttes vinger på. Nå kan det vise seg at Herculesmaskinene likevel ikke blir godkjent, fordi den blant annet ikke har vær-radar. Våre transportfly har visst nok flydd på dispensasjon fra de nye kravene, men kan nå risikere at ny dispensasjon ikke blir gitt. Er ikke dette bortkastede millioner? Det er også vanskelig å forstå Forsvarsministerens iver med et hastekjøp av C-130 J, når tilbudene på mer egnede og langt bedre transportfly, hagler inn på statsrådets kontor.

Forsvarets Pressetjeneste: Jeg har i denne utgaven også gitt uttrykk for stor skuffelse over Forsvarets pressetjeneste sentralt. Gjentatte ganger har de vist mangelfull forståelse for at frittstående militære magasiner, som f.eks. Offisersbladet, alltid har ønske om å være tilstede der det skjer militær aktivitet. Invitasjoner sendes ikke ut, pressemeldinger blir kun liggende på mil.no, og hvis vi får noe, så kommer det med 1 til 2 dagers varsel. Det kan ofte være snaut, hvis aktiviteten skjer i Nord, fly, overnatting og leiebil eventuelt skal bestilles. Dessuten er det ikke alltid like lett å slippe alt man har i hendene og løpe, spesielt ikke i enmannsredaksjoner som Offisersbladet! Mitt råd er: Vær mer proaktive! Verken Offisersbladet eller andre tilsvarende magasiner/blader trenger å bli uteglemt, ei heller Offisersbladets 14.000 lesere.

Gavekort: Til slutt håper jeg flere av dere finner ett av de fem 1.000 kroners gavekortene som ligger tilfeldig plassert i Offisersbladet denne gang. Dette er en gest fordi Offisersbladet er 60 år i 2007, samme året som BFO feirer 50 år.

Einar Holst Clausen

Redaktør

holst.clausen@bfo.no

Fagpressen

OPPLAGSKONTROLLERT

UTENLANDSBEORDRING

VURDERER DU Å KJØPE BIL PÅ EXPORT?

VOLVO INTERNATIONAL CUSTOMERS SALES

er en internasjonal salgsorganisasjon som selger biler til diplomater og militære som er på flyttefot. Prisene er meget gunstige da bilene leveres rett fra fabrikk i Gøteborg. Vi har også mulighet til å levere biler i de fleste hovedsteder i Europa og USA. Bilene kan spesialtilpasses til de markeder de skal brukes/sluttbrukes.

VOLVO C30

Pris fra EUR 15 800 (1.6D - 110HK*)

- 1.6 - 100 HK
- 1.8 - 125 HK (Flexifuel)
- 2.0 - 145 HK
- 2.4 D5 - 180 HK, AUT.
- 2.5 T5 - 220HK
- 1.6D - 110 HK
- 2.0D - 136 HK

*Gj.sn.forbruk 4,9 l/100km. CO₂-utslipp 129 g/km.

VOLVO XC70

Pris fra EUR 28 075 (D5 185 hk, MAN.*)

- 2.5T AWD - 210 HK
- 2.4 D5 AWD - 185 HK

*Gj.sn.forbruk 7,6 l/100km. CO₂-utslipp 201 g/km.

VOLVO XC90

Pris fra EUR 31.340 (D5 185 hk, MAN.*)

- XC90 D5 - 185 HK, 5-SETER
- XC90 D5 - 185 HK, 7-SETER
- XC90 3.2 - 238 HK, 5-SETER
- XC90 3.2 - 238 HK, 7-SETER
- XC90 V8 - 315 HK, 5-SETER
- XC90 V8 - 315 HK, 7-SETER

*Gj.sn.forbruk 8,2 l/100km. CO₂-utslipp 217 g/km.

ONE WORLD, ONE MARKET

Velkommen til en informativ samtale med
Jon Bergersen, Tax-Free Sales tlf 22 88 26 05, mobil 901 35 280, fax 22 64 55 17
e-mail: jon.bergersen@bilial.no

bilial
Nordens største bilkjede

Redaktørens leder: På tide å våkne opp?...	3
Kystvakta 30 år.....	6
Nodeland har ordet	8
Rask respons.....	10
Høy kvalitet på kandidater til krigsskolene ..	14
Litt av hvert.....	18
Tilbakeblikk.....	19
Heckler & Koch 416-våre nye håndvåpen..	20
BFO leder: Et ekte engasjement	24
Gule sider.....	25
KAFO leder: Rekruttering, ikke eit problem!	36
BESO leder: PET 15? –nei takk!	36
Frankrike tester nytt missil i Norge.....	38
Leserbrev	40
Kommet for å bli.....	42
Med sjøheimevernet mot nord.....	46
Norsk gjenkjøpsstrategi	48
Hallo Moskva!.....	50
Kjekt å ha – verdt å vite.....	53
Luftforsvaret på plass i Kabul.....	54
Bell 412.....	56

20

8

38

46

KYSTVAKTA 30 ÅR

Av **Trond Grytting**, Kontreadmiral

Oppsynet langs kysten har lange tradisjoner i Norge – helt i fra oldtiden har man fulgt med på hva som skjer langs vår lange kyst. Fiskerioppsynstjenesten ble etablert i 1907 og etter andre verdenskrig har Sjøforsvaret hatt denne oppgaven. Den moderne kystvakt kom først i 1977 etter at det såkalte Stoltenberg-utvalget ga støtet til opprettelsen av Kystvakten samtidig som Norges økonomiske sone på 200 nautiske mil ble etablert. Da den indre kystvakten ble opprettet midt på 90-tallet kan vi si at bildet ble komplett.

I løpet av de 30 årene som har gått siden 1977 har Kystvakta hatt mange utfordringer, men har også utviklet seg i takt med disse. Håndtering av hvalfangstmotstandere og piratfiske er kanskje det som er mest synlig utad, men vi vet alle hvilken enorm ressurs Kystvakta er for en rekke samarbeidende etater som har sitt virke langs kysten av Norge. Kanskje særlig i nord er Kystvaktas bidrag til en rekke samfunnsoppgaver helt

uvurderlig fordi ressurstilfanget er begrenset.

I dag ser vi med all tydelighet hvilken betydning Kystvakten har for Norge som kyststat, og det er udiskutabelt at den er en avgjørende faktor for at Norge med troverdighet kan hevde suverenitet og utøve jurisdiksjon i de store og rike havområdene som omgir oss.

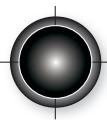
De siste to årene har Kystvakta i tillegg evnet å bidra til et sterkt og økende internasjonalt fokus på ressursforvaltningen i nord gjennom konsekvent og fast håndhevelse og samarbeid over landegrensene

Som operativt ansvarlig for Kystvakta i nordområdene ønsker jeg å gratulere den moderne Kystvakta med sine første, innholdsrike 30 år. Kystvakta kan se tilbake på en rekke viktige bidrag og en solid tjeneste det står respekt av. De kan alle være stolt av den innsatsen som gjøres hver dag og hver natt, hele året – og vite at det de gjør er av uvurderlig betydning både for en fornuftig ressursforvaltning i våre rike havområder og for Norge som en selvstendig og seriøs nasjon.

Personellmangel – en akutt

Mitt hovedbudskap er at tilstanden til Luftforsvaret er god, men at vi samtidig står overfor store utfordringer. Vi har dyktige og høyt motiverte medarbeidere. Med noen unntak har vi topp moderne materiell. Organisasjonen er liten, men effektiv. Samtidig er det i øyeblikket størrelsen, eller mer presist antall stillinger og mangel på personell til å fylle dem som er vår mest akutte utfordring.

Av Stein Nodeland, Generalinspektør for Luftforsvaret

At personell er en hovedutfordring er ikke noe nytt. Etter min oppfatning har forsvarsgrenen generelt sett en god personellpolitikk. Samtidig mener jeg at vi i Forsvaret skal erkjenne at vi i iveren etter å redusere antall stillinger og behovet for omstillinger, ikke har tatt helt høyde for at arbeidslivet for øvrig er i en høykonjunktur. Dette betyr konkurranse om personellet.

Hardt arbeidspress – mange vakanser

I Luftforsvaret merker vi veldig godt at vi for å nå nedskjæringsmålene har nådd kritisk masse ved flere av våre systemer. På enkelte områder er vi faktisk under det som skal til for å levere i henhold til fremtidig målbilde. I seg selv betyr dette marginale leveranser, men det betyr også hardt arbeidspress på ivrige og motiverte medarbeidere. Så kommer effekten av at flere finner seg arbeid andre steder enn i Forsvaret. Pr i dag har vi ca. 120 vakanser av en styrke på 1600 - det merkes.

Derfor blir vår hovedoppgave i tiden som kommer på den ene siden å arbeide for forståelse for at oppsetningsplanene er for marginale. FS-07 er et viktig verktøy i så måte. På den andre siden må vi være aktive i å rekruttere, selektene og utdanne tilstrekkelig og rett personell. Vi må også være aktive i å legge forholdene til rette for å ta vare på personellet. La meg nevne noen stikkord.

- Større forutsigbarhet i hva som venter av fremtidige oppdrag og tjenestesteder for den enkelte.
- Rotasjonsordninger i internasjonale operasjoner tilpasset den tjenesten man gjør. En som gjør samme jobben hjemme som ute, kan roteres oftere enn en i en krevende lederstilling.
- Hjemmestøtteordninger og løsninger som tar

hensyn til utfordringene familier møter ved beordring til eksempelvis internasjonale operasjoner, men også øvelser hjemme.

- Vi må se nærmere på belastningene vi påfører personellet. Jeg tror vi i sterkere grad må prioritere. Og da tenker jeg på all virksomhet, drift og investering.
- Vi skal bli bedre på å gi riktige forventninger til personellet vårt. Dette betyr at arbeidstakere tidlig i karriereløpet blir klar over hva som venter dem av muligheter.

Knytting av nettverk for personellet

Luftforsvaret ser behovet for å legge til rette for to-inntektsfamilier. Vårt familiefokus må prege utformingen av alt fra arbeidsplaner og øvingsvirksomhet, til forespeilt deltakelse i internasjonale operasjoner. Dette har også betydning for hvilke baser vi skal satse på. Luftforsvaret ønsker seg baser som legger til rette for to-inntektsfamiliene. Vi ønsker ikke et luftforsvar av pendlere. Ikke minst med tanke på deltagelse i internasjonale operasjoner og den belastning det medfører, mener vi det er en fordel om familiene kan støtte hverandre i et nettverk knyttet til tjenestestedet.

Rekruttering og utdanning

Vi ser for oss en mye mer aktiv tilnærming til rekruttering. Forsvaret har mye å by på og vi må bli flinkere på å markedsføre mulighetene. Vi må også forholde oss til at nye generasjoner har en plattform og referanser til forsvaret som kanskje er fremmed for oss som er eldre.

Luftforsvaret har i 2006 gjennomført to kampanjer rettet mot rekruttering av flygere og teknisk personell. Vi har hatt reklame-innslag på tv og gjennomført flygercamp og teknisk camp. Man skal være litt forsiktig

med konklusjonene, men søkermassen til flygerutdannelsen har nå et volum som vi ikke har sett siden 1999. Vi har registrert 568 søkere, mot 406 i fjor. Gledelig er det at 77 kvinner har søkt.

Vi er i ferd med å gjennomføre en ny befals- og utdanningsordning. Ikke alle sider av disse ordningene er spesielt godt tilpasset Luftforsvarets behov. Derfor må vi tilpasse ordningene til de enkelte forsvarsgreners behov. Luftforsvaret, inkludert teknisk personell i FLO, er preget av spesialister. Dette er personell vi ønsker å beholde lenge. Det er også sannsynlig at de i starten av karrieren ønsker forutsigbarhet. Jeg mener derfor at vi snarest må legge forholdene til rette for å tilby disse en fast stilling i forsvaret.

Bevisstgjøre menn

Luftforsvaret har økning av kvinneandelen som en av våre strategiske målsetninger. Luftforsvaret har tradisjonelt hatt en brukbar kvinneandel, sett i forhold til de andre forsvarsgrenene. Særlig har vi hatt mange kvinner i forvaltningsbransjen. Pr i dag gjennomfører vi ikke forvaltningsutdanning på befalsskolenivå, og vi vet at det tradisjonelt har vært vanskelig å rekruttere kvinner til teknisk tjeneste og flygeryrket. Vi har derfor naturlig nok hatt en nedgang i opptaket til befalsskolen. Dette ønsker vi gjøre noe med.

Det er min oppfatning at vi menn ikke har tatt spørsmålet om kvinner i forsvaret helt innover oss. Jeg tror at mange menn fremdeles ikke er særlige bevisste på hvorfor vi ønsker kvinner i forsvaret. En bevisstgjøring av det spørsmålet tror jeg vil virke motiverende for arbeidet med å legge forholdene til rette for kvinner.

utfordring!

"Personellet har vi alltid tatt alvorlig. Allikevel merker vi i dag spesielt utfordringer knyttet til kombinasjonen av en lav personellramme og mange vakanser. Vi ønsker også å øke andelen av kvinner i vår oppsetting."

FAKTA

Vi har en kombinasjon av små operative miljøer – flere på kritisk masse – spredt utover hele landet. Dette er ikke ønskelig verken av operative eller ressursmessige hensyn. Alt i alt gir dette behov for en betydelig konsentrasjon. Kraftsamling av aktivitet gjennom samling av fagmiljøene vil:

- Bedre synergien mellom allerede små fagmiljøer. Samarbeid og interaksjon mellom fagmiljøer og systemer, vil gi fleksibel utnyttelse og overføring av kompetanse og tjenester.
- Dette vil bedre de operative leveransene

- Være mer familievennlig gjennom mindre belastning og mulighet for mer forutsigbart tjenesteløp.
- Gi mer kostnadseffektiv drift. Vi frigjør årsverk fra støttestrukturen.

Noen har kommentert at nedleggelse av baser vil medføre en svekkelse av forsvarsevnen. Etter min mening er det motsatte tilfellet: en konsentrasjon av baser vil gi høyere forsvarsevne! I praksis flere flytimer som igjen gir mer tilstedeværelse og bedre evne til suverenitetshevdelse. Luftforsvaret vil gi sin fagmilitære anbefaling om dette med den erkjennelsen at dette er et politisk vanskelig spørsmål som det er politikernes jobb å bestemme.

Det er travle dager for 339 skvadronen. – Vi er en etterspurt kapasitet, sier skvadronsjef Eirik Stueland.

RASK

BARDUFLOSS: Selv om 339 skvadronen transporterer soldater, driver den ikke luftdrosjevirkosomhet. – Vi har et godt samarbeid med Hæren, men vi har òg et ambulanshelikopter på døgnerberedskap, sier skvadronsjef Eirik Stueland.

Av kaptein **Hanne Olafsen**, Luftforsvaret og **Thomas Gramstad**, FMS

En person har falt over dekk på en båt. Sykebilen rekker ikke fram i tide. Et nytt oppdrag for 339 skvadronen sitt ambulanshelikopter tegner seg i den grå formiddagshimmelen over Bardufoss flystasjon.

Når minuttene teller

Innen tjue minutter er helikopteret på plass for å hente pasienten. Mens piloten og systemoperatøren bringer Bell 412SP-

maskinen til rett sted til rett tid, skal anestesilegen og redningsmannen se til at pasienten får riktig behandling. Med femten minutters beredskap sørger ambulanshelikopteret for rask respons om ulykke er ute.

– Ambulansemaskinen har til vanlig beredskap på én time, men under militærøvelsen Cold Response 2007 er tida korta ned til femten minutt siden det er mye folk i hele øvingsområde, til dels langt fra allfarvei. De fleste oppdragene vi får er fra det sivile, så det er en etterspurt kapasitet, sier sjefen for Luftforsvarets 339 skvadron, major Eirik Stueland.

RESPONS

Det er sivilsamfunnet glad for, selv om beredskapen opprinnelig kom i gang på grunn av Hærens tallrike styrker i Indre Troms og ferdes langt fra allfarvei. Uansett er strekningene lange, enten man er militær eller sivil. Det handler om liv eller død for mange, og det er ikke få som kan takke skvadronen og de grønnkledde for livet. Bare i fjor fløy 339 skvadronens ambulanshelikopter rundt 70 søk- og redningsoppdrag.

– Det er veldig motiverende å jobbe med noe som betyr så mye. Det er en takknemlig oppgave, og derfor er jeg også stolt over jobben, sier helikopter-

pilot Lars-Petter Stav. Det har han all grunn til.

Ambulanshelikopteret er ett av totalt åtte helikopter i 339 skvadronen som er operative under militærøvelsen Cold Response 2007. Til vanlig bruker redningshelikopteret også å rykke ut hvis maskinen som er tilknyttet Universitetssjukehuset i Nord-Noreg er opptatt. Ambulansemaskinen og mannskapet står dessuten klare til å delta i internasjonale operasjoner – på 30 dagers varsel.

En uunnverlig kapasitet

Bellhelikopteret er lite, lett og kommer seg enkelt inn i trange områder, og kan for

eksempel fly inn spesialstyrker ved å snike seg inn på kort tid uten å bli oppdaget på radar. Det krever mye trening og gjør at besetningen også må være oppdatert og skjerpet på alle prosedyrer og regelverk.

Samarbeidet med Hæren står sentralt under årets vinterøvelse.

– Samarbeidet med Hærens styrker har blitt tettere og bedre de siste åra. Vi snakker samme språk og nå er skvadronen nesten som en hæravdeling, spøker major Stueland.

Men noe normal luftdrose er skvadronen så absolutt ikke.

– Vår hovedoppgave under øvelsen er å drive taktisk transport av personell, som for

Topp moderne ambulanseutstyr er montert inn i Bell 412 maskinen.

Bell-maskinen fra 339 skvadronen skal kunne rykke ut til ulykkessteder på bare femten minutters varsel.

eksempel Telemark bataljon og 2. bataljon, som spiller Nato-styrker i årets øvelse. Dessuten frakter vi skred eksperter, Forsvaret miljøgruppe og andre viktige personer, forteller skvadronsjefen.

I tillegg henter og avleverer helikoptrene spesialstyrker på umulige steder til umulige tider.

I lufta og på bakken

Det er ingen latmannsjobb å være i helikopter-mannskapet under Cold Response.

– Som del av den taktiske øvelsen, trener vi på scenario hvor helikopteret blir skutt ned og besetninga må holde seg i live til de blir funnet. Dette, kombinert med flygetreninga, er veldig relevant sammen med deltakelse i internasjonale operasjoner, forklarer major Eirik Stueland.

Og trening blir det nok av: Hver dag får de åtte helikoptrene, drevet av ti ulike besetninger, totalt 15-16 oppdrag over hele øvingsområdet.

Ett av helikoptrene er dedikert til ambulanseoppdrag, 24 timer i døgnet, hele året. Det er sivilsamfunnet glad for.

Ambulanseberedskapen til 339 skvadronen er til stor hjelp for sivilsamfunnet.

NFF grunnlagt 1963

NFF Norsk Flytteforbund

AA Flyttetjenester AS

Vestby Østre, 2420 Trysil
Tel 62455300
Faks 62455301
flytte@aaflytt.no

Kaarvands Transport

Brøttemsveien 147,
7072 Heimdal
Tel 72889500
Faks 72889501
post@kaarvands.no

Stavanger Flyttebyrå AS

Dusavikveien 21,
4007 Stavanger
Tel 51530475
Faks 51524907
stavanger.flyttebyra@c2i.net

Christiania Transport-Bureau AS

Ensjøvn 12,
0655 Oslo
Tel 22683107
Faks 22681107
rolfj@christiania-transport.no

Rekdal Transport AS

Breivika Industriv. 41,
6018 Ålesund
Tel 70143070
Faks 70155007
post@rekdal-transport.no
www.rekdaltransport.no

Vinjes Transport AS

Østre Rosten 98 B,
7075 Tiller,
Tel 72900900
Faks 72900939
flytting@vinjes.no
www.vinjes.no

Hasselberg Transport AS

Håndverkervn 8,
9018 Tromsø
Tel 77633333
Faks 77635558
firmapost@hasselberg.no

Skullerud Flyttebyrå AS

Råbekk svingen 1 A,
1617 Fredrikstad
Tel 69392000
Faks 69397340
firmapost@skflytte.no
www.skflytte.no

Wergeland AS

Hjortlandsveien 1,
5134 Flaktveit
Tel 55535600
Faks 55535640
wergeland@wergeland.biz
www.haukedal.no

Kongstein & Sønn AS

Thranesgt 2,
3187 Horten
Tel 33041128
Faks 33043324
post@kongstein.no

H K Solberg AS Transport

Boks 4033,
4606 Kristiansand,
Tel 38044111
Faks 38044315
post@hk-solberg.no
www.hk-solberg.no

Zachariassen

Transport&Flytteservice as
Straumfjellsvn 9,
5353 Straume
Tel 5631 2121
Faks 5631 2120
info@zachariassen-transport.no
www.zachariassen-transport.no

Kristiania Visergutkontor AS

Verkseier Furulundsv 21,
0668 Oslo
Tel 22151555
Faks 22151563
visergut@kvk.no
www.kvk.no

**FLYTTHING ER EN TILLITSSAK
– SE ETTER NFF LOGOEN**

NFF Norsk Flytteforbund
– Når kvalitet og service teller

www.flytteforbund.no • nff@flytteforbund.no • Postboks 13 Hovseter, 0705 Oslo

Høy kvalitet på årets kandid

Felles opptak og seleksjon til krigsskolene ble i år gjennomført med historiens laveste søkermasse. 326 kvinner og menn søkte opptak til en av de tre krigsskolene i 2007, og av disse møtte om lag 250 kandidater til opptakets fase 1 som i år ble gjennomført på Værnes i perioden 15. – 20. april.

Fredrick Juul Walløe koser seg på Kadettsamfunnets dansegulv.

Christopher Havannes Røed synes opptaket var spennende.

☞ To fornøye kandidater etter 3000 meteren.

Nicolay Anthony Riis Lileng i ferd med å ta hang-ups.

Tekst og foto: Ole-Christian Torp

På tross av årets lave søkertall, er kvaliteten på de som søker krigsskole svært høy. - Dette bekreftes gjennom at færre søkere enn tidligere faller fra underveis i opptaket, forteller oberst-løytnant Sven Olav Berg, prosjektleder for felles opptak og seleksjon (FOS). For i hele tatt å kunne søke krigsskoleutdanning, må man i dag kunne dokumentere både sin fysiske og medisinske form. Det stilles strenge krav både til helse og fysikk. Morgendagens offiserer skal kunne utføre et bredt spekter av oppgaver, deriblant deltakelse i skarpe internasjonale operasjoner.

Omfattende tester

Kandidatene var på forhånd delt inn i to hovedpuljer, hvor den første puljen startet opptaket et par dager før pulje 2. Dette forenklet den praktiske gjennomføringen av opptaket. Fase 1 ble gjennomført på Værnes HV-leir og inneholdt de psykologiske og teoretiske testene. Testene er omfattende og hele den første dagen av opptaket gikk med på disse. Det vil bli satt inn store ressurser på de som tas opp som kadetter ved krigsskolene, og Forsvaret ønsker derfor å forsikre seg om at kandidatene er egnet for en utdanning og et yrke som offiserer. Testene skal blant annet avdekke regneproblemer og engelskferdigheter. Testene ble rettet maskinelt og bare 2 timer etter siste prøve, var listen over de som ble tatt opp til fase 2, klar. Flere skuffede

kandidater måtte sette kursen hjem noe tidligere enn de hadde håpet på, men før de dro fikk samtlige tilbud om en prat med opptakspsykolog med tips om hva de gjorde det dårlig på. - Det gjør det enklere å søke igjen til neste år, forteller en som takket ja til tilbudet.

Mye venting på Kuhaugen

Dag 2 startet fase 2 av opptaket. Denne fasen ble i hovedsak gjennomført på Luftkrigsskolen på Kuhaugen i Trondheim. Fase 2 innebærer legebesøk, fysiske tester, gruppeoppgave og tilslutt et panelintervju. Mellom de ulike delene ble det mye venting for de håpefulle kandidatene. Enkelte måtte sitte 6-7 timer i kø bare hos legen. Resultatene fra de fysiske testene var til dels svært gode. Langt færre enn tidligere strøk

ater til krigsskolene

Minstekravet til armhevnninger for menn er 20.

Elisabeth Barsnes (23) går på Politihøgskolen og håper å få ta en sivil bachelor på Krigsskolen.

på disse testene i år, noe som skyldes at man på forhånd må sende inn et autorisert skjema med resultater på de ulike styrketestene og 3000 meter, sammen med søknaden. På denne måten unngår man å kalle inn søkere som ikke har kvalifisert fysisk form. For å få best mulig forhold for kandidatene under 3000 meterløpet, ble kandidatene busset til Lade for å løpe på en tilnærmet plan løype. Her er kravet 13:00 minutter for gutter og 14:30 for jenter. Deretter kjørte bussen videre til Pirbadet hvor kandidatene måtte svømme 200 meter. For kandidatene til Sjøkrigsskolen er minstekravet at kandidatene svømmer 200 meter på under 5 minutter. I tillegg måtte kandidatene bevise at de kunne dykke ned på 4,75 meters dyp.

Gode samarbeidsevner viktig

Kandidatene måtte også løse en gruppeoppgave. Gruppeoppgaven er laget på en måte som skal få kandidatene til å vise frem sine evner til å samarbeide og arbeide i grupper. Man kan da blant annet se om noen naturlig tar lederrollen i gruppen og om andre melder seg ut. Opptaket avsluttes med et panelintervju, med representanter fra de tre ulike krigsskolene, samt en psykolog. De fleste hadde nok mange sommerfugler i magen og var litt nervøse i forkant av intervjuet. Noen var nok spesielt spent på hva psykologen skulle spørre om, men tilbakemeldingene fra brorparten av kandidatene var at de opplevde intervjuet som en fin opplevelse med konstruktiv dialog. Formålet med intervjuet er å bli kjent

med kandidatene og vurdere kandidatenes skolepotensial. Flere var derimot misfornøyd med den tynne tilbakemeldingen de fikk av panelet etter intervjuet. Mange fikk kun vite om de var en sterk, middels eller svak kandidat og ikke noe særlig mer enn det. De så for seg at panelet ga dem en skikkelig tilbakemelding med hva som var bra, og hva kandidaten bør ha som utviklingspotensial. Dette hadde vært nyttig informasjon, uavhengig om kandidatene kommer inn på krigsskolene eller ikke. Psykolog Tore Wingestad fra Sjeftspsykologen for Forsvaret forteller at ordningen med panelintervju er en relativt ny ordning og at det fortsatt er forhold som kan forbedres. Opptaksrådet avholdes 26. april og kandidatene vil få svar i begynnelsen av mai.

>>>>

HENRIK HOLMBERG (22), SKJETTEN

Henrik gjennomfører praksisperioden av UB-kurset på Sjøforsvarets rekruttskole i Stavanger, og har søkt Lederskap med fordypning i nautiske fag ved Sjøkrigsskolen.

Hvorfor søkte du krigsskole?

- Jeg har lyst på en anerkjent lederutdanning og har lyst til å jobbe på båt. Jeg har tidligere avtjent verneplikten i Kystvakten og det ga mersmak. Jeg søkte i utgangspunktet gjennomgående linje for et år siden, men det ble jo som kjent utsatt til i år, så da ble det UB-kurs først og nå forhåpentligvis Sjøkrigsskolen.

Hva synes du om felles opptak og seleksjon?

- Jeg synes det er greit. Da blir det mest

mulig like forhold for alle krigsskolesøkere, og man har mulighet til å bytte linjer under opptaket.

Hva synes du om å slå sammen krigsskolene?

- Jeg mener det er helt feil å slå sammen. Det er jo helt forskjellige "slagmarker", men jeg mener krigsskolene bør samarbeide mer på tvers av grenene, ettersom det fleste operasjoner er avhengig av samtlige tre våpengrener.

Hva mener du om kvinnekvotering?

- Jeg har forståelse for hvorfor det gjøres, men synes det er synd at det er nødvendig. Jeg støtter moderat kvotering, men jeg mener Forsvaret må gjøre mer for å gjøre det attraktivt for kvinner å søke.

Hvordan mener du årets opptak har fungert?

- Jeg synes de har vært grundige i seleksjonen med mange tester. Intervjuet er

viktigst for å få fram personen. Det har vært mye venting, men det var forventet. Luftforsvaret får godkjent fra meg.

Hvilke egenskaper mener du er viktigst for en offiser?

- Være tillitskapende, ha integritet og god vurderingsevne oppimot kunnskaper.

Hvordan tror du det gikk for deg?

-Jeg har en god magefølelse, men er litt skuffet over mine fysiske prestasjoner.

Hvilke råd vil du gi til framtidige søkere?

- Du må ha lyst og vilje. Vær deg selv!

Hvor er du om 5 år?

- Offiser på MTB. Jeg liker fjorder og landskap og har lyst til å delta i internasjonale operasjoner. Jeg er også svært spent på de nye MTB-ene!

EIRIK GRIMSTAD (20), BODØ

Eirik har søkt ingeniørlinja ved Krigsskolen på Linderud.

Hvorfor søkte du krigsskole?

- Jeg skal bli ingeniør og ser på KS-ingeniør som en gavepakke fra Staten. Utdannelsen er perfekt for meg og er svært relevant sivilt. Dessuten trives jeg meget godt i Forsvaret.

Hva synes du om felles opptak og seleksjon?

- Jeg synes det er helt greit med FOS ettersom du har mulighet til å prate med de andre forsvarsgrenene under opptaket.

Hva synes du om å slå sammen krigsskolene?

- Det har jeg ikke gjort meg opp noen mening om enda, men det kan jo bli lettere å samarbeide mellom forsvarsgrenene da.

Hva mener du om kvinnekvotering?

- Radikal kvotering blir helt feil. Det finnes mange dyktige kvinner som kan gjøre en god jobb uten at de må kvoteres inn.

Hvordan mener du årets opptak har fungert?

- Jeg synes det var en veldig bra gjennomføring, men mye venting. Det er fint på Kuhaugen!

Hvilke egenskaper mener du er viktigst for en offiser?

Selvforståelse og engasjement.

Hvor er du om 5 år?

Ingeniør ved en eller annen avdeling i Forsvaret. Jeg er åpen for hvor jeg havner, men legger ikke skjul på at INTOPS er noe som frister.

FAKTA:

Krigsskolene

Søkere:

- Krigsskolen 179
- Luftkrigsskolen 40
- Sjøkrigsskolen 107
- Totalt 326 hvorav 45 kvinner

- Innkalt: 313
- Opptak også på Kypros og i Afghanistan.
- Krigsskolene tilbyr 3 års officersutdanning innen militære studier, ingeniørstudier og logistikkstudier.
- Alle studiene gir en bachelorgrad og 180 studiepoeng.
- Personell med generell studiekompetanse og grunnleggende befalsutdanning kan søke.

De fysiske minstekravene er:

	Menn	Kvinner
3000 m løp	13:00 min	14:30 min
Armhevinger	20	12
Sit-ups	25	25
Kroppshevinger	5	6
200 m svømming	Fullføre	Fullføre

For øvelsene armhevinger, kroppshevinger og sit-ups er kravene at man oppnår gjennomsnittlig min. karakter 2,0. Svømming må beståes på 5 min for Sjøkrigsskolen.

Sjansen er stor for at det er mer lønnsomt for medlemmer av Befalets Fellesorganisasjon å samle forsikringene sine i If.

Avtalen mellom BFO og If sikrer deg som medlem rabatt på de private forsikringene dine. Du får 10 prosent rabatt på forsikring av personbil, villa, hytte, motorsykel, fritidsbåt, verdisak, husdyr og veteranbil.

Og husk – det er ekstra lønnsomt å samle alle forsikringene i If. Da kan du bli If Pluss-kunde og oppnå ytterligere rabatt og andre fordeler. Spør oss om hvilke forsikring som teller for If Pluss

Vil du vite mer?

Ring Forsvarets Personellservice på
telefon 23 09 24 50 eller mil 05 10 24 00

Rolig. vi hjelper deg.

Arne Lycke
Arne Lycke, risikospesialist

www.if.no Tlf: 02400

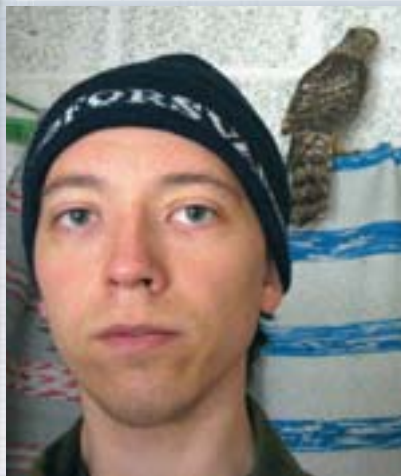
KILDE: WWW.IF.NO

nr 6834560

Hauk over hauk

Offisersbladet har fått et bilde av fenrik Thomas Kristoffersen ved FLO IKT DT Sensor NOR Sensor Sørvær (Mao Sørvær Kystradarstasjon).

Bildet er kalt "Hauk over Hauk". Det vites ikke om begge er like skarp i blikket!? Hauken er en hønehawk (Accipiter Gentilis), og meget sjelden så langt Nord på kysten. Fuglen ble funnet forkommen på kaia i Sørvær, Finnmark med en ubrukbar fot.

Gutta ved Sørvær radarstasjon hadde en stor garasje på 70 kvadrat meter og 4 m under taket, hvor de lot fuglen få bo i et par måneders tid til den var kommet til hektene. Menyen besto blant annet av ryer og harer. Fuglen ble sluppet ut da den virket frisk nok, men ble funnet en tid etter, på nytt meget forkommen. Hønehawken måtte desverre bøte med livet etter en tids sykeleie uten å bli frisk. Antagelig klarte den ikke å fange bytte til seg selv.

 Knut Rese
ATV BFO Sensor NOR

Rygge Air Show

Sett av helgen 25. og 26. august. Da blir det nemlig flystevne på Rygge. Rygge Air Show skal markere at 720 skvadronen fyller 40 år, at det er 95 år siden første flyging fant sted i Østfold og at Moss lufthavn, Rygge (MLR) åpner 1. oktober. Det blir flyprogram både lørdag og søndag, og hangarkonsert med DDE lørdag kveld. Militære og sivile fly fra hele Europa er ventet til Rygge stevnehelgen, og foruten samtlige av Luftforsvarets fly vil både JAS Gripen og Eurofighter være på plass. Se mer informasjon på www.ryggeairshow.no

Moss Lufthavn, Rygge (MLR) tar form

RYGGE: Byggingen av Moss lufthavn, Rygge (MLR) er i full gang. Den nye sivile flyplassen i Østfold skal etter planen åpne 1. oktober.

Mens det sivile driftsselskapet Rygge sivile lufthavn (RSL) skal stå for den kommersielle driften, er det Luftforsvaret som har konsesjonen for å drive sivil flytrafikk fra Rygge. Det innebærer at Luftforsvaret blir juridisk og overordnet ansvarlig også for den sivile driften.

I følge avtaleverket som regulerer utbyggingen skal RSL dekke alle direkte og indirekte kostnader Forsvaret påføres i forbindelse med etableringen av lufthavnen. Det betyr blant annet at RSL må betale når infrastrukturen på Rygge flystasjon må oppgraderes for å tilfredsstille sivile luftfartskrav. Les mer på www.mil.no/luft/mlr eller www.ryg.no.

Kavaleriets kulturpris – fins den?

Helt tilfeldig fikk jeg nylig høre om en spesiell bok. Jeg ble litt sur fordi jeg ikke hadde fått nyss om utgivelsen. Derfor følgende informasjon til andre som måtte være interessert: «Knallskudd og snublebluss» har lenge ligget i ferdigstilling full av muntre historier fra Forsvaret.

På hjemmesida www.knallskudd.no har forfatteren Mikjell Helleland, oberstløytnant Udi Reserven, skrevet litt om bakgrunnen for utgivelsen. I kjent stil er han kledelig beskjeden når han kaller kapittelet: «Til eventuelle lesere.»

Derfra klippes: «Inspirasjonen til boka har kommet litt etter litt, fra mange kilder. De fleste av disse episodene har funnet sted. Noen er gjengitt ordrett slik situasjonen var og replikkene falt. Andre er nok blitt utsatt for fenomenet «jo eldre en mann blir, dess høyere kunne han hoppe som gutt.» Og noen få har nok ikke forekommet i det hele tatt, men er godt skruet og tjener sin edle hensikt.»

Men er du overhodet ikke interessert i sånt, så ta lærdom av følgende (hentet fra boken): «Strengt hemmelig. (Kongsvinger 1965) Det er kurs ved Luftforsvarets kontroll- og varslingskole. En del av læringsstoffet er gradert. Avskjedsreplikken er som følger: – Brenn alt dere har notert, og glem alt dere har lært.»

Histoiresamlingen har fått med en anbefaling fra en professor i medisin og psykologi som mener boka bør være tilgjengelig på apotek – på blå resept. Det tiltredes!

 Per Kr. Danielsen

«Knallskudd og snublebluss»

UD 3-3-3-3

Veiledning i militær humor

Kan bestilles via www.knallskudd.no eller tlf. 900 73 973

På nyåret 1982 flyttet et skotsk ektepar til den britiske utposten Falklandsøyene i Sør-Atlanterhavet. De trodde det ville det være det tryggeste stedet i verden å bo i tilfelle krig. Dette var få måneder før øyene ble en blodig krigsskueplass.

Falklandskrigen

Av Trond Sætre

Befolkningen på de værharde øyene var nesten utelukkende av britisk herkomst, det totale innbyggertallet var på ca. 2000 mennesker, og den viktigste næringsveien var sauehold. Likevel gikk Argentina til krig for å annektere øygruppa. Hvorfor? De historiske røttene var nok viktige. Øyene, som på spansk kalles for Islas Malvinas, hadde tilhørt Argentina fram til britene etablerte seg der med makt i 1833. En mer konkret årsak var at de argentinske generalene ville gjøre seg populære. Militærjuntaen som styrte landet hadde ikke greid å bedre økonomien, og nå begynte det å ulme. Siden alle argentinere fortsatt var enige om at Falklandsøyene tilhørte dem, virket en annektering som den ideelle måten å samle nasjonen på.

31. mars 1982 fikk guvernøren på Falklandsøyene, Rex Hunt, beskjed fra den britiske regjeringen om at Argentina kunne planlegge en invasjon. Hunt fikk i all hast samlet en marinestyrke på 79 mann. Men det var ikke nok til å stå imot invasjonen som kom allerede den 2. april, da en argentinsk styrke på 800 mann med 20 amfibievogner gikk i land på Falklandsøyenes lille hovedstad, Port Stanley.

Mye tyder på at Argentinas president, general Leopoldo Galtieri, ikke trodde Storbritannia ville gå til åpen krig for å erobre øygruppa tilbake. Med klar adresse til både dronningen og Margaret Thatcher tillot han seg en arrogant kommentar på tv om at "et land regjert av to kvinner er ikke så villig til å ofre sine barn i en krig".

Ettersom Falklandsøyene ligger så langt fra Europa, var Storbritannia avhengig av marinestyrkene sine for å foreta en motoffensiv. I løpet av hele april måned ble marinefartøy fra ulike britiske stillinger i

Atlanterhavet samlet under kommandoen av admiral Sir John Fieldhouse. Første mai ble flyplassen i Port Stanley bombet av et britisk Vulcan-fly som hadde fløyet i et strekk fra Nord-Afrika. Dette som et forvarsel om at Storbritannia ikke ville la geografiske avstander hindre dem i å forsvare sitt territorium. Mer dramatisk var senkingen av det argentinske krigsskipet General Belgrano. I en konfrontasjon den 2. mai ble skipet truffet av en britisk atomubåt. 360 argentinere ble drept i hendelsen, noe som tilsvarer halvparten av alle argentinske liv som gikk tapt i hele krigen. Belgrano er fortsatt det eneste fartøyet som har blitt senket av en atomubåt i kamp. Seinere ble det hevdet, også fra britisk hold, at skipet var utenfor den offisielle krigssonen da det ble rammet. Men hendelsen var uansett strategisk heldig for britene, fordi den fikk resten av den argentinske marinen til å trekke seg tilbake. Dette ga den britiske marinen et fortrinn i krigen.

Natt til 21. mai ble en britisk styrke på 4000 mann satt i land i San Carlos-bukta på østøya. Etter kort tid var de 50 argentinske soldatene i området overmannet, og helikoptre begynte å sende inn forsyninger og våpen til området. Da argentinerne oppdaget landgangen, startet de en massiv bombeflykampanje i området som britene hadde rukket å annektere. Innen et døgn hadde de senket to britiske skip. Den 25. mai greide de også å senke det viktige lasteskipet HMS Atlantic Conveyor. Likevel var argentinernes bombekampanjer slett ikke så effektive som de kunne ha vært, ettersom det ofte ikke var tid til å armere bombene dem skikkelig. Mange av dem ble aldri detonert.

Like ved San Carlos-bukta lå den lille bygda Goose Green. Den hadde lite strategisk betydning, men måtte passeres på vei nordøst mot Port Stanley. Dessuten hadde

den en sterk, argentinsk posisjon. Etter tolv timers kamp den 27. mai hadde britene tatt rundt 1000 argentinske krigsfanger, og fikk mye friere vei fram mot Port Stanley.

Den avgjørende offensiven som gjensto, var angrepet på beleiringene rundt Port Stanley. Med artilleristøtte fra marinefartøyene igangsatte britiske tropper angrep fra flere fronter samtidig, natt til 12. juni. Flere titalls ble drept på begge sider den natta. Natt til den 14. juni landet britiske fallskjermssoldater ved Wireless Ridge, en høyde der argentinerne hadde artilleri stående. Takket være støtte fra scorpiontanks ble høyden erobret med minimalt britisk tap denne gangen. Siste skanse var Mount Tumbledown og Mount William. Sistnevnte ble angrepet av skotske og walisiske tropper i kompaniskap med leiesoldater fra ghurka, en beryktet nepalsk krigerkaste.

Port Stanley var nå omringet av britiske militære. I byen sto det fortsatt en større argentinsk styrke, men uten befestninger i høyden hadde de mistet all strategisk fordel. Galtieri gav ordre om å kjempe videre, med de stedlige kommandørene nektet. Hadde de ikke gjort det, kunne tapet av både militære og sivile liv blitt langt større i denne krigen.

Falklandskrigen fikk direkte politiske konsekvenser for begge land. I Argentina var den dødsstøtet for militærjuntaen, som ble tvunget til å gå av og tillate frie valg. I Storbritannia sikret den gjenvalg for Thatcher og det konservative partiet. Selv om 260 britiske soldater mistet livet, var det bred enighet om at krigen i prinsippet var riktig. Argentina har vært et demokrati siden 1983, men landet har aldri egentlig gitt opp kravet på Islas Malvinas. Storbritannias svar er at innbyggerne må selv få velge sin tilhørighet. De sier dette, vel vitende om at falklenderne alltid vil velge å svare til London heller enn til Buenos Aires.

Løytnant Hans Petter Gretland
viste frem HK 416 på
Terningmoen.

Heckler & Koch 416 – VÅRT NYE HÅN

Tekst & Foto: **Einar Holst Clausen**

Det har vært en lang ventetid for de mange som mente at AG3 nå var "overmoden" for utskifting. Argumentene for en snarlig utskifting av vår AG3 og overgang til nytt håndvåpen var mange, der både størrelse, kaliber, vekt og funksjonalitet ble diskutert, sett opp imot de krevende oppdrag våre styrker har i internasjonale operasjoner. Hadde anskaffelsesprosessen blitt kortere, hadde vi kanskje endt opp med et annet håndvåpen enn HK 416. Dette fordi HK 416

ikke var aktuell kandidat i de tidligere runder. Mange priser seg lykkelige for at vi nå får et av de mest solide og "driftssikre" håndvåpene på markedet.

Soldatens stridsvekt øker kraftig på grunn av større krav til blant annet personlig beskyttelse (splint/skuddsikre vester). Den nye HK 416 med aimpointsikte og ett fullt magasin, vil redusere vekten på personellens stridsutrustning med omtrent 2,6 kilo i forhold til AG3 med tilsvarende sikte og ett magasin med 20 skudd. Hvis det er behov for å ha med seg flere magasin med ammunisjon, blir forskjellen større, da HK

416's NATOs standard ammunisjon kaliber 5,56mm er betydelig lettere enn vår gamle 7,62 mm.

FLO har i følge prosjektleder major Rune Nesland, hatt nær kontakt med brukermiljøene i alle forsvarsgrener, TRADOK og Forsvarets Forskningsinstitutt (FFI) i anskaffelsesprosessen. Nesland sier videre til Offisersbladet at HK 416 riktig nok var et av de dyreste alternativene, men at vi nå tross alt har fått et av de beste håndvåpene i verden. Dessuten har Hærens våpenskole testet HK 416 i nesten ett år, og det er totalt skutt i overkant av 100.000

Forsvarets Logistikkorganisasjon (FLO) har nå avsluttet en lang anskaffelsesprosess, men så har også Forsvaret fått ett av de beste håndvåpnene på markedet. I løpet av 2007 skal Heckler & Koch ha levert alle de 8.200 kaliber 5.56 HK 416 være levert. Utleveringen skal være ferdig i løpet av 2008. Dermed er den tyske våpenprodusentens over 30 år gamle AG3 snart historie.

HDVÅPEN

skudd under alle mulige værforhold. Major Kjetil Nygård ved Hærens våpenskole, har hatt ansvaret for denne testperioden, og han sier til Offisersbladet at HK 416 har imponert alle som har testet det i alt fra minus 30 til pluss 40 grader. De har også foretatt testen med nedgraving i sand, eller flere minutter i gjørmevann, hvoretter de har tatt det rett opp, og skutt ett magasin på automat – helt uten problemer.

Norge er det første land som tar i bruk HK 416 i hele sitt forsvar. De totalt 8.200 våpnene som skal kjøpes inn, koster forsvaret ca 100 millioner kroner. I tillegg

skal det kjøpes inn siktemidler fra den svenske produsenten Aimpoint AB, til en verdi av ca 50 millioner. I følge major Kjetil Nygård ved Hærens skyteskole, skal det totalt kjøpes inn ca 17.000 aimpointsikter. Det skal også dekke behovet for siktemidler til nye maskinpistoler, i tillegg til at det skal være en viss byttereserve, sa Nygård til Offisersbladet.

I et senere møte med major Rune Nesland i FLO, ble Offisersbladet informert om at det også skal kjøpes inn 500 Heckler & Kochs 40 mm granatkastere, som kan monteres på undersiden av HK 416 sitt

Major Kjetil Nygård tar opp HK 416 fra gjørmevannet og skyter 20 skudd uten problemer.

Fra venstre: 7,62 NATO, 5,56 NATO og maskinpistol ammo 5,7 x 28 (P-90) 4,6 x 30 (MP-7).

FAKTA:

Heckler & Koch 416

Våpnet har vært i bruk siden	2005
Opphavsland:	Tyskland
Type:	Automatgevær
Produsent:	Heckler & Koch
Kaliber:	5,56 x 45 mm NATO
Magasin:	30 skudd
Mekanisme:	Gassdrevet
Skuddtakt:	7-900 skudd/min
Utgangshastighet 10" løp:	774 m/s
Utgangshastighet 20" løp:	920 m/s
Vekt uten amm:	3,4 kg
Vekt med 30 skudd og aimpointsikte:	4,4 kg
AG3 med tilsvarende sikte og ammo:	7,0 kg
Våpnets Lengde:	778/886 (kolbe inne/ute)
Løpets lengde:	254mm

Tilleggsutstyr:

- 40 mm granatkaster
- Stridslys/lykt
- Infrarød belysning
- Aimpoint
- bajonett (mindre antall)

forskjeftet, eller brukes som selvstendig våpen ved bruk av medfølgende kolbe(se bilde). Nesland kunne også fortelle at vårt nye håndvåpen får taktisk lys/lykt som skal kunne monteres på forskjeftes høyre side. Denne har en ledning tilbake til en fjernbryter (pad-switch). På toppen av det hele, vil det kjøpes inn infrarød belysning til noen HK 416, beregnet på lagførernivå. Alt dette, inklusive pussesett og personlig verktøy, pakkes i en egnet soft-bag, som testes ut i disse dager. Transportkasser vil også bli kjøpt inn, slik at 5 og 5 våpen kan transporteres på en sikker måte.

Det er våre innsatsstyrker (inklusive Heimevernets) som først kommer til å ta i bruk HK 416, men våpenet skal sakte men sikkert fases inn i alle forsvarsgrener. Men i følge de kilder Offisersbladet har snakket med, er HV den forsvarsgrenen som kommer til å beholde AG3 lengst.

Forsvaret har også bestemt seg for innkjøp av et mindre antall av varianten HK 417

(7,62 kaliber), som har lengre løp, og skal fungere mer som et skarpskytterigevær. HK 417 vil bli nærmere beskrevet i neste utgave av Offisersbladet, sammen med de to kandidatene til vår nye maskinpistol som skal erstatte MP-5, nemlig HK MP-7 og FN Herstal P-90.

HK 416 ble i testen gravd ned i sand, men fungerte utmerket likevel.

Major Nesland med 40 mm som enkeltvåpen.

HK 416 med lillebror HK MP-7 maskinpistol.

Aimpoints nye CompM4 sikte til HK 416

US Army har også kjøpt inn dette siktet (160.000 stk) som vår HK 416 vil bli utstyrt med.

De elektroniske komponentene i CompM4 er nå ytterligere forbedret, og med ett AA batteri, kan Aimpointsiktet fungere i ca 8 år uten batteriskift. Siktet har en innebygget spenningsregulator, som gjør at alle typer AA batterier i hele verden kan benyttes. Siktet kan også brukes i kombinasjon med Aimpoints forstørrelsesenhet(3x), som monteres bak siktet(se bildet). CompM4-siktet er også optimalisert for bruk sammen med diverse nattsikter, og kan monteres på alle våpen som har såkalte Picatinny monteringsriller, som vår HK 416.

CompM4 er konstruert for å tåle tøff behandling, og er i tillegg vanntett ned til 45 meter.

Her ser man aimpointsiktet CompM4 montert på et våpen med picatinny skinner. Aimpoints 3x forstørrelse "slides" på baksiktet.

Major Nesland fra FLO/
investering med 40 mm
påmontert HK 416.

Gutta på Forsvarets våpenskole har skutt over 100.000 skudd i testperioden.

Her synes picatinnyskinner tydelig på HK 416.

5,56 ammunisjon kommer i klips på 10, og med den spesielle ladeskinnen går ladingen raskt.

Offisersbladet testet Heckler & Koch 416 på Terningmoen

En meget spent redaktør og artikkelforfatter fikk en stor "militær dag", da han fikk anledning til å ta turen til Terningmoen en fredag i midten av april. Major Kjetil Nygård og løytnant Hans Petter Gretland ved Forsvarets våpenskole ga Offisersbladet en grundig orientering om våpenets egenskaper, og de tester som de har gjort det siste året. Deretter bar det ut i skytefeltet for å prøveskyte vårt nye håndvåpen. Med aimpoint som eneste siktemiddel, ble det skutt mot mål alt fra 30-350 meter, liggende og stående. Med 18 års erfaring fra tjeneste som infanterist, regner jeg meg som en habil AG3-skytter. For å gjøre en lang historie kort, så kan mitt første møte med HK 416 oppsummeres med to ord – utrolig bra! Kombinasjonen av mindre vekt, solid grep, mindre rekyl, aimpoint, samt svært enkel lading av magasiner, vil gjøre dette våpenet til en vinner hos våre tjenestemenn og kvinner. Selv med sterk sidevind, ble det meget god samling på 50 meters hold. Skuddene traff også målene på 150 og 350 meter uten nevneverdige problemer. Dette skyldes nok mer våpenets og aimpointens kvaliteter, enn mine etter hvert rustne skyteferdigheter.

Redaktøren fikk en stor
militær dag på Terningmoen.

Et ekte engasjement

Forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen har fått Forsvarets likestillingspris og vi gleder oss med henne. Det er en helt riktig og meget viktig tildeling, vår statsråd har markert seg med et tydelig og ekte engasjement i likestillingsspørsmål.

Forsvaret er mannsdominert og har vært det lenge. Det en tunge strukturer og tradisjoner som skal beveges for at vi skal kunne klare å få flere kvinner til å velge Forsvaret som arbeidsplass. Ikke bare som et eksotisk korttidsengasjement, men også over lengre tid. Jeg skriver vi, for det er vi som allerede er ansatt i Forsvaret som skal gjøre det mulig, vi som skal skape forutsetningene for at det kan skje. Det er ikke nok å rope halleluja, man må gjøre noe i praksis. Det gjelder også for politikere.

Det er mange eksempler på at vi har en lang vei å gå. Fra enkle ting som å få utstyr tilpasset kvinner og forlegningsforhold tilpasset det faktum at begge kjønn skal kunne bo tilfredsstillende, til vanskeligere problemstillinger som gjelder kvotering og tilrettelegging av tjenesteforhold, betingelser og karrieremuligheter tilpasset både kvinners og menns muligheter og behov. Det handler selvsagt om holdninger og tradisjoner, men antakelig mer med ressurser og praktisk tilrettelegging. For det har vært for lett å påstå at likestilling i Forsvaret har med menns manglende forståelse for behovet for en bedre kjønnsbalanse, dårlige holdninger og antikverte tradisjoner. På den måten har man kunnet komme unna med å prioritere de minst kostnadskrevende og enkleste tiltakene – hittil. Skal vi klare å holde på kvinner, sier det seg selv at tjenesteforholdene må tillate at man stifter familie og har et liv også utenfor den operative søylen. Det må være flere karriereveier enn den rent operative og prinsippet om at 1 periode ute i internasjonale operasjoner gir rett til 5 perioder hjemme må innføres, selv om det vil koste mye. Et slikt tiltak vil bidra til en viss forutsigbarhet for befalet og for Forsvaret, levelig arbeidsbelastning over tid og vil virke dimensjonerende på våre operative strukturelementer. Det er viktigere å legge til rette for

tjeneste- og karrieremønster som sikrer at flere kvinner finner det bryet verdt å satse på Forsvaret, enn å snakke pent om feminine kvaliteter i internasjonale operasjoner. Da må den planlagte nedgraderingen av militære stillinger legges til side straks og erstattes tiltak som legger til grunn karriere i Forsvaret har mye med avansement i grad å gjøre. Færre stillinger på midlere og høyere gradsnivå vil gjøre det vanskeligere å avansere, det er ganske innlysende for de fleste. Det er klart det er mer krevende å gjøre noe enn å rope halleluja, men det er handling som kreves – ikke mer prat.

Brestrup-rapporten om økt kvinneandel i Forsvaret danner grunnlaget for en melding til Stortinget. Man foreslår mange og viktige tiltak, ikke alle har med penger og ressurser å gjøre og ikke alle er komplekse og sammensatte. Men mange er ressurskrevende og det er gjerne disse som enten har stor virkning på kort tid eller god virkning i et litt lengre perspektiv. Det er imidlertid slik at vanligvis avsluttes alle stortingsmeldinger med at de foreslåtte tiltak ikke vil ha vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser, for det er formuleringer Finnansdepartementet liker. Jeg frykter at det samme vil skje når Forsvarsministeren leverer sin stortingsmelding om økt kvinneandel i Forsvaret. Det er store strukturer og lange tradisjoner som skal beveges for at kvinner skal velge Forsvaret. Det er ressurskrevende tiltak som må settes inn for å nå målet om 20 % kvinner i 2020. Det står rett og slett ikke til troende dersom et slikt arbeid ikke skal ha vesentlige økonomiske og administrative konsekvenser. Den som leser stortingsmeldinger får se.

didrik.coucheron@bfo.no

INTERN TELEFONLISTE FOR BFO

Aune, Per Hermann	239	23 10 02 39	992 08 751
Bjerkansmo, Jimmy	237	23 10 02 37	932 08 717
Clausen, Holst Einar	242	23 10 02 42	928 14 251
Coucheron, Didrik	230	23 10 02 30	928 88 643
Dahl, Ragnar	238	23 10 02 38	934 98 520
Danielsen, Lars Kristian	241	23 10 02 41	905 85 355
Engvin, Bjørn Erik	233	23 10 02 33	920 99 610
Eriksen, Mona	243	23 10 02 43	924 28 698
Helgesen, Arild	247	23 10 02 47	934 99 445
Jacobsen, Guttorm	234	23 10 02 34	926 94 221
Kay, Eva	248	23 10 02 48	928 61 425
Omberg, Lars	240	23 10 02 40	920 91 238
Rudberg, Rune	236	23 10 02 36	934 20 377
Skyrud, Tom	245	23 10 02 45	473 87 648
Solberg, Eivind	231	23 10 02 31	934 08 550
Ulrichsen, Kari	246	23 10 02 46	928 05 621

Omstillingstillitsvalgte/FLO

Tore Ulriksen	232	23 10 02 32	938 42 878
---------------	-----	-------------	------------

Områdetillitsvalgte

Flasnes, Jostein	0580-7374	77 89 73 74	970 49 710	Nord-Norge
Henriksen, Terje	0580-5365	77 89 50 71	970 48 101	Nord-Norge
Opdal, Jacob Are	0565-7394	75 53 74 63	924 23 022	Midt-Norge
Grøn, Kristian T.	0550-5232	73 99 52 32	918 52 277	Midt-Norge
Ledal, Rolf J.	0540-3486	55 50 34 86	934 62 716	Vest
Nordhus, Rune	0540-4010	55 50 4010	932 14 671	Vest
Nordset, Per Iver	0502-2006	62 40 20 06	992 22 076	Indre Østland
Bråten, Jo Arne	0502-8543	62 40 85 43	474 51 980	Indre Østland
Karlson, Sten Rune	0520-7325	69 23 73 25	922 18 110	Viken
Sævik, Pål	0510-9433	23 09 94 33	928 17 119	Viken

Sentralbord

Telefax BFO

Dreier møterom

Tordenskiold møterom

Post-/pakkerom

220

Siv:

221

223

227

23 10 02 20

23 10 02 25

23 10 02 21

23 10 02 23

23 10 02 27

Mil: 0510 5694

BFO og Krigsskolen besøkte befalsskoleelevene på Jørstadmoen

Peter Woldseth inviterte i begynnelsen av april, til en ny BFO samling med befalelevene på Jørstadmoen. Krigsskolen for Hæren var primærtemaet, noe som medførte et oppmøte på hele 50 personer. Krigsskolens representant, kaptein Stig Lunde, fokuserte på kvalifiseringskurset som Krigsskolen tilbyr til befal, siden dette kurset er tilrettelagt for de som går en slik linje. Møtet inneholdt også informasjon fra sekretæren i BFOs elevorganisasjon BESO (Befalsskoleelevenes Samarbeidsorgan), Magnus Hafredal. Som blant annet informerte om hva BESO driver med, og hvilke saker de kjemper for. Etter mye informasjon ble det som vanlig servert velsmakende BFO-pizza.

Av Per Iver Nordseth

Trakassering av kvinner i Forsvaret?

BFO mener at den i pressen omtalte undersøkelse, peker på en unnlatelses-synd fra Forsvaret. Det er ikke gjort systematiske undersøkelser på dette feltet og det er meget problematisk, da tallgrunnlaget i undersøkelsen gjør at usikkerhetene vedrørende resultatet er større enn man kunne ønske, Forsvaret må følge opp med en arbeidsmiljøundersøkelse snarest for å bringe klarhet. Uansett må resultatene tas meget alvorlig. Vi kan ikke akseptere at kvinner eller menn blir seksuelt trakassert på arbeidsplassen. Spesielt viktig er det å ta dette alvorlig når Forsvaret skal rekruttere flere kvinner. Dette har med holdninger, verdier og ikke minst med praktisk tilrettelegging av tjenesteforholdene å gjøre.

Didrik Coucheron
Leder BFO

Mangelfull informasjon om konsekvenser PET 7 BFO løste saken!

Fenrik Widar Lian er engasjert som instruktør ved BS-utdanningen ved Befalsskolen for Heimevernet (HVBS) på Værnes. Før han kom til Værnes tjenestegjorde han i HMKG, Gardeskolen, og mens han var der fikk han tilbud om administrativ tilsetting som avdelingsbefal ved avdelingen. Samtidig fikk han tilbud om engasjement ved Heimevernets Utdanningssenter Værnes (HVUV). Lian valgte å avstå fra tilbudet om avdelingsbefalskontrakt og påbegynte tjeneste som kontraktsbefal på Værnes høsten -06. På dette tidspunktet var han uvitende om PET 7, som gir klare konsekvenser for personell som velger å takke nei til tilbud om avdelingsbefalskontrakt.

Tidligere i vinter fikk S-1 ved HVUV en mail fra FPT, som informerte om at FPT kvalitetsikret P3 på de som har fått tilbud om avdelingsbefalskontrakt. FPT gjorde da S1 ved HVUV oppmerksom på at Lian ikke hadde skrevet under kontraktstilbudet fra i fjor. FPT opplyste om at personell som har takket nei til avdelingsbefalskontrakt ikke kunne inngå ny engasjementskontrakt.

Widar Lian ble informert om innholdet i PET 7 og ble meddelt at han ikke kunne påregne å få fornyet engasjement.

Lian tok kontakt med lokalforeningsleder ved Værnes, Helge Gulaker, og ba om støtte. Det ble fort konstatert at innholdet i PET 7 ikke var tilstrekkelig kommunisert ut til personell-ledd eller berørt personell. Gulaker gikk i dialog med S-1.

S-1 tok kontakt med FPT og presiserte at hverken han, eller Lian var informert om innholdet i PET 7. Ergo mente S-1 at Lian (og andre i samme situasjon) kunne engasjeres på nytt

PET 7, 7. april 2006, utgitt av Forsvarsdepartementet (Avdelingsbefal og krigsskolekvoter) sier blant annet følgende:

"Befal som i dag er på kontrakt skal, så langt de er kvalifiserte, bli tilbudt tilsetting som avdelingsbefal. De som ikke er kvalifiserte, og som eventuelt takker nei til tilbudet, skal ikke få fornyet sin kontrakt, med mindre helt særegne forhold tilsier dette. Korttidskontrakter skal for fremtiden kun nyttes for å dekke Forsvarets tidsbegrensede behov for kompetanse, for eksempel knyttet til internasjonale operasjoner og kortvarige prosjekter."

FPT ga følgende svar:

"Vi er klar over at informasjonen som har

vært gitt tidligere ikke har vært god nok - derfor vil vi heller ikke kunne nekte dette befalet den neste kontrakten.

For de som nå søker på avdelingsbefalsrunde 2/2007 så er det viktig at de leser utlysningsskrivet som gir retningslinjer ift dette i tillegg til PET 7.

I nær fremtid vil det komme en forbedring av P3 som vil gjøre det lettere å se om noen har fått tilbud om avdelingsbefalskontrakter tidligere."

Konklusjon:

Lian kan med bakgrunn i mangelfull informasjon om PET 7 tilbys nytt engasjement og slik BFO tolker det, er han heller ikke diskvalifisert fra å inngå ny avdelingsbefalskontrakt.

BFO anbefaler alle andre som er i lignende situasjon om å sette seg inn i PET 7, slik at man er klar over konsekvensene av å takke nei til tilbud om avdelingsbefalskontrakt!

Av Kristian T Grøn/Områdetillitsvalgt,
Region Midt-Norge

Yrkestilsetting av kadetter etter endt krigsskoleutdanning (GOU)

INNLEDNING

Bakgrunn

Søknadstallene til krigsskolene har de siste årene gått dramatisk ned. Til tross for at det er uttalt fra Forsvarets ledelse at søknadstallene er tilfredsstillende er dette en utvikling som BFOs Kadettforum (KAFO) ser på med bekymring. Den viktigste grunnen til sviktende søkertall til skolene innad i Forsvaret er etter KAFOs mening usikkerheten rundt det å bli yrkestilsatt etter endt krigsskoleutdanning.

Drøfting

Forsvarets behov bør være styrende for hvilken stilling en kadett får etter endt utdanning. Likevel mener KAFO at det å gjennomføre krigsskoleutdanning er et kvalitetsstempel og stilling etter endt utdanning bør være deretter. For en offiser som velger å ta høyere utdanning i Forsvaret bør hverdagen etter endt utdanning i størst mulig grad være forutsigbar. KAFO mener det bør være et formelt skille mellom de offiserer som ikke er KS utdannet og de som har gjennomført grunnleggende offisersutdanning. Et middel for å heve statusen på denne utdanning vil være å gjeninnføre yrkestilsetting etter endt utdanning.

Rekruttering til Krigsskolene

KAFO mener at Forsvaret bør planlegge og koordinere med en helhetlig rekrutteringskampanje til samtlige krigsskoler. Rekruttering må være profesjonell, og i større grad inneholde styring fra sentralt hold. Slik status er i dag, er rekruttering i stor grad basert på frivillighet fra kadetter og på et lokalt nivå, videre er det Sjøkrigsskolen som

har det største og mest velfungerende rekrutteringsapparatet. Av søknadstallene fra 2007 ser en også at det er denne skolen som har flest søkere fordelt på antall plasser. Denne modellen bør videreføres og brukes på henholdsvis LKSK og KS.

Andre rekrutteringsfremmende tiltak

Tre muligheter for å skape større interesse rundt krigsskoleutdanning kan eksempelvis være:

- Bonus
- Gradsopprykk
- Gjøre informasjon tilgjengelig

En utdanningsbonus vil være med på å øke en offisers ønske om å gjennomføre høyere utdanning. KAFO mener også at et gradsopprykk etter endt utdanning vil være rekrutteringsfremmende. Dette gjør at offiserer som gjennomfører denne utdannelsen går ut etter endt utdanning med grad som løytnant, på denne måten synliggjøres det gradsmessig hvem som har gått krigsskole. Videre mener KAFO at det må samlokaliseres en internettside med informasjon om alle tre krigsskolene.

3.0 Konklusjon

KAFO mener yrkestilsetting etter endt krigsskoleutdanning må gjeninnføres med umiddelbar virkning. Dette er det beste og enkleste tiltaket som kan bli gjort for å øke rekrutteringen til krigsskolene. Videre må rekruttering til krigsskolene bli mer samkjørt på et sentralt nivå enn det den er i dag. Dette vil gi mer helhetlig effekt på midlene en bruker på dette. KAFO ønsker svært gjerne å bidra i utviklingen av nevnte tiltak.

Tomas Bakke,
leder KAFO

Nok et vellykket BFO-kurs!

Pål Sævik, OTV/Viken

BFO-skolen gjennomførte i slutten av mars, nok et kurs i lover og avtaler på Thon Hotell Triaden på Lørenskog. Det deltok 18 tillitsvalgte, med representanter fra alle Forsvarsgrener. Målgruppen for kurset var hovedtillitsvalgte, arbeidsplassstillingsvalgte og andre som er involvert i medlemssaker. Målet med kurset var å gi deltakerne innføring i, og kunnskap om grunnleggende lover og avtaler i arbeidslivet generelt, og Forsvaret spesielt.

Lars Omberg/BFO
Foto: BFO

Utenlandsavtalene skal evalueres

BFO og de andre sentrale avtalepartene har blitt enige med Forsvarsdepartementet om å starte evalueringen av de internasjonale særavtalene. Det er på ingen måte avgjort hvorvidt man skal reforhandle avtalene, først må det gjennomføres en skikkelig evaluering. Avtalene som skal evalueres er: Særavtalen for tjenestegjøring i internasjonale operasjoner, og Særavtale om økonomiske vilkår for personell som

tjenestegjør ved stasjoner og NATO-staber i utlandet.

BFO oppfordrer brukere av de to avtalene, til å sende inn kommentarer/erfaringer til jimmy.bjerkansmo@bfo.no.

Skuffende og lite fremtidsrettet

Pensjonsforliket er ikke i tråd med de krav YS har stilt til et bærekraftig pensjonssystem. Begrensningen av opptjening til alderspensjon vil ramme mange med inntekter over gjennomsnittet. I tillegg vet vi at studenter og utdanningsgrupper føler forliket som et slag i ansiktet, sier YS-leder Tore Eugen Kvalheim.

- YS har beregnet at det er nær 500 000 personer som har pensjongivende inntekt over forlikets tak på 7,1G, ca. 446 000,-.

Dette er for øvrige personer som betaler trygdeavgift av hele inntekten. For mange av disse gruppene vil folketrygden bli utilstrekkelig, noe som etter YS' oppfatning vil kunne åpne for private løsninger, fastslår Kvalheim.

- Jeg trekker frem YS sitt forslag til løsning for grupper der inntekten i deler av yrkeskarrieren kan overstige taket, uten at det gjennomsnittlige pensjonsgrunnlaget overstiger 7G. En slik modell vil også ivareta utdanningsgruppene og de som tar etter- og videreutdanning. Folketrygden ville således bli supplert med en kompensasjonsordning som gir pensjonsmessig uttelling for alle typer studier, sier Tore Eugen Kvalheim.

- YS mener som tidligere at avkortingen i folketrygd fra 62 år er for sterk, slik at arbeidstakere med et fysisk eller psykisk belastende arbeid, og som har små mulig-

heter til å fortsette etter 62 år, vil komme særdeles dårlig ut. Mange av disse vil ende som ufrivillige uførepensjonister.

- Det å forlenge perioden for omsorgspoeng fra 4 til 6 år vekker heller ingen begeistring i YS, mener YS-lederen:

- Dette vil på sikt kunne svekke kvinners tilknytning til arbeidsmarkedet, fordi jeg frykter at mange kvinner i fremtiden fortsatt vil måtte ta hoveddelen av omsorgsarbeidet i hjemmet.

- Når det gjelder punktet om pensjonsparing er dette en utilstrekkelig. Med en ny og lavere folketrygd for mange, selv med en beskjedne obligatorisk tjenstepensjon på toppen, vil store grupper av arbeidstakere være avhengige av tilfredsstillende spareordninger for pensjon. YS har tiltro til at pensjonsforliket her er et utgangspunkt for at partene skulle bli enige, og at en slik ordning vil måtte utbygges betydelig over tid.

- Men YS er fornøyd med at Stortinget endelig har klart å inngå et bredt forlik om fremtidens folketrygd. Nå må blant annet partene i arbeidslivet og myndighetene forhandle om å tilpasse de øvrige pensjonsordningene til den nye folketrygdmodellen. Også dette er en stor utfordring, men jeg tror vi kan finne løsninger som de fleste til syvende og sist vil godta, avslutter Tore Eugen Kvalheim.

Permisjons-/leaveordninger ved tjeneste i INTOPS

BFO får mange spørsmål om intensjonene bak den avtalte leaveordningen i forbindelse med internasjonale operasjoner. Intensjonen, er kort fortalt, at man skal ha reell mulighet til å komme ut av operasjonsområdet og hvile hodet, pluss at man skal ha anledning til å pleie familien i løpet av perioden man er i internasjonal tjeneste.

Imidlertid er vi klar over at en del kolleger er avgitt på en slik måte at de må forholde seg til andre regler, eksempelvis de spesielle reglene som gjelder for FN – observatører. Spesielt må nevnes at såkalt CTO, kompensasjon for arbeid på lørdager og søndager skal gå til fratrekk.

Det er vel også slik at i de færreste operasjoner kan man avvike 42 dager leave i løpet av en seks måneders periode.

Reglene er utformet slik at alle får 42 dager, men noe må avvikes etter hjem-

komst. Partene er enige om at restdager skal avvikes innen tretti dager etter hjemkomst. Ved å avtale at dagene tapes hvis de ikke blir avvirket prompte, håper partene at man unngår at arbeidsgivere og arbeidstakere blir enige om å utsette avviklingen til et senere tidspunkt.

Hovedårsaken til dette er at det er et ønske fra partene, ut fra et psykososialt synspunkt, at man bruker denne perioden til å "lande med hodet", og ikke minst komme i "synk" med familien igjen før man må gå tilbake på jobb. Partene er, med andre ord, enige om at det er viktig at den enkelte får hentet seg inn etter et slikt oppdrag, og ikke minst ønsker man at det skal tas hensyn til de som har vært igjen hjemme.

Jimmy Bjerkansmo
Forhandlingsleder BFO

Tradisjonen tro på Luftkrigsskolen

OTV Kristian T Grøn og lokalforeningsleder Dag Ola Lien på Luftkrigsskolen arrangerte BFO sitt årlige møte med fokus på hvilke poster i selvangivelsen det kan være fornuftig å være ekstra oppmerksom på som ansatt i Forsvaret.

Kadetter og ansatte uavhengig av organisasjonstilhørighet ble invitert til møtet. På Luftkrigsskolen er det mange pendlere og økonomirådgiver Randi Østborg informerte spesielt om rettigheter og fradragmuligheter for pendling.

KAFO ved Luftkrigsskolen brukte også anledningen til å presentere resultatene fra vårkonferansen i Moskva, herunder de sentrale og lokale tiltak som KAFO mener kan bedre rekrutteringen til krigsskolene. Dette ble godt mottatt av forsamlingen, og alle har en gjengs oppfatning om at yrkestilsettingen må gjeninnføres etter endt krigsskoleutdanning. Utdanning skal lønne seg!

Etter møtet var det brus og pizzaservering til alle fremmøtte, samt loddtrekning av den kamuflasjefargede pc-vesken, BFO-baggen og gavekort på kinobilletter.

Lars H. Birkheim, KAFO

Ny hotellhåndbok for Forsvaret

Markeds og rekrutteringsansvarlig i BFO, Lars Kristian Danielsen sier til Offisersbladet at den nye hotellhåndboken i Forsvaret nå er klar. Hovedendring fra 2006 er at Thon kjeden ikke lenger er en del av forsvarsavtalen. I tillegg har prisene gått vesentlig opp ved en del hoteller. BFO jobber med å få en BFO-pris ved Thon hotell Opera her i Oslo. Informasjon om en eventuell ny avtale vil bli kunngjort i Offisersbladet.

Permisjon uten lønn – endret praksis

Forsvarets Personeltjenester (FPT) endrer praksis hva angår innvilgelse av permisjoner uten lønn slik at personell som søker permisjon i utgangspunktet ikke skal få dette. I utgangspunktet skal det ikke gis permisjon uten lønn, med mindre stillingen kan stå vakant eller erstattes med tilgjengelig personell som ikke skaper nye vakanser.

Sjef Driftsenhet i Forsvaret har myndighet til å innvilge førstegangs permisjon uten lønn av inntil ett års varighet (FPH del B, pkt 1.3.12). Dagens praksis er at permisjon i utgangspunktet innvilges til samtlige som søker om dette. Permisjonssøknader skal (iht. FPH del B, pkt 5.3.1) avgjøres etter en individuell vurdering og under hensyn til personellsituasjonen.

Gitt dagens personellsituasjon og det faktum at kun 20 – 30 % av offiserene kommer tilbake til Forsvaret etter endt permisjon finner FPT at det er et grunnlag for å endre dagens praksis slik at personell som søker permisjon i utgangspunktet ikke skal få dette. Dersom permisjon likevel innvilges for ett år, vil personen normalt beholde eierskapet til stillingen, og avdelingen må ta høyde for at stillingen blir stående vakant. Personell som innehar kritisk kompetanse eller som sitter i stillinger som er kritiske å ha

besatt, skal i utgangspunktet ikke gis permisjon. Dette med mindre det eksisterer kvalifisert personell tilgjengelig som ikke skaper nye kritiske vakanser.

I forbindelse med behandlingen av permisjonssøknadene er det viktig å ha en dialog med den enkelte som søker permisjon. Herunder forsøke å motivere medarbeideren til å fortsette i Forsvaret eller eventuelt utsette permisjonssøknaden. Permisjon for å gjennomføre sivil utdanning kan i enkelte tilfeller innvilges. Avdelingen må da se kritisk på Forsvarets behov for utdanning og ikke bare den enkeltes ønske. Det er likevel viktig å påpeke at dersom personellet har til intensjon å ha permisjon ut over de søkte 12 måneder, eksempelvis ved søknad om ett års permisjon for et treårs studie, skal søknaden gis en påtegning og fremmes FPT for behandling og avgjørelse. FPT og PØS arbeider for at det skal bli enklere for personell som har sluttet i Forsvaret å komme tilbake som yrkesoffiserer. Denne endringen av praksis må derfor ses i lys av dette arbeidet for å gjøre det enklere å gjeninntre som yrkesbefal etter en periode utenfor Forsvaret.

Forsvarets Personeltjeneste

Offisersbladet på nett!

For de som ikke har fått det med seg, så er det fullt ut mulig å laste ned Offisersbladet i pdf-format fra BFOs hjemmeside www.bfo.no. Det er bare å trykke på Offisersbladets forside, og da kommer dere til Offisersbladets egen hjemmeside. Denne er under utvikling, men siste utgave og flere av foregående utgaver ligger klare for å bli lastet ned. Hjemmesiden til Offisersbladet vil også publisere aktuelle artikler, i tillegg til militær humor, bildearkiv og annen informasjon om bladet.

Skattemøte på Lillehammer 18. april

Etter initiativ fra lokalforeningen til BFO ble det arrangert et felles skattemøte med NOF den 18. april på Lillehammer. Skattemøtet ble avholdt på Jørstadmoen ved en utvidet lunsjsamling, og var åpent for alle.

Av de 12 som møtte var 9 fra BFO. Tidligere OTV i BFO Martin Johnsen holdt et foredrag om skatt og selvangivelse.

Som tidligere OTV i BFO og særdeles engasjert i skattespørsmål geleidet Martin Johnsen oss gjennom en foredrag om selvangivelse og aktuelle fradrag. Både yngre og eldre deltagere var tilstede, og spørsmålene som ble stilt var mange og kompliserte. Martin Johnsen og representant fra NOF, Jean Bobør Rooseboom De Vries, hadde mange og gode svar på spørsmålene som ble reist.

Lokalforeningsleder Nils Gaute Prestmo er godt fornøyd med oppmøtet i år, og sier at dette er et tilbud som vil komme igjen til neste år også. Erfaringen fra i år og tidligere år er at det er det yngste befalet og pendlere som har flest endringsmuligheter i forhold til det grunnlaget de mottar fra ligningskontoret.

En engasjert Martin Johnsen

Orienteringsrunde i Rogaland

- En engasjert BFO-leder møter "folket".

- BFOs HTV Ole Fredrik Bitnes sørget for egen BFO-kake!

Den 12. - 13. april gjennomførte BFO en 2 dagers rundtur ved de militære garnisoner i Rogaland. Dette for å orientere sine medlemmer, og andre interesserte om aktuelle saker som rører seg i Forsvaret og BFO i disse tider. Leder Didrik Coucheron stilte i front for en fire manns stor delegasjon fra BFO sekretariatet.

Rundturen startet torsdag etter lunch på Jåtta. Engasjementet var meget stort og var på over 70! Offiserer møtte opp for å høre på hva leder BFO hadde å si om dagsaktuelle saker. Blant saker som ble viet

mest oppmerksomhet kan vi nevne PET 15, Forsvarets lønnsprosjekt, Forsvarsstudie 07, Rapport for økt kvinneandel i forsvaret og prosjektet Holdninger etikk og ledelse. Det ble også orientert om utanningsordningen i Forsvaret av Lars Omberg, mens Lars Kr Danielsen orientert om BFOs mange medlemsfordeler.

Da seansen på Jåtta var ferdig bar turen videre til Madla hvor orienteringsrunden ble avsluttet med skattemøte og pizza. Likningssjef i Sola, Morten Wendelborg, holdt en glimrende orientering som blant annet hjalp mange pendlere i forhold til selvangivelsen. Også mange av det yngre befalet fikk gode tips om selvangivelsen.

Fredagen brakte delegasjonen til Vatneleiren og HV08, mens den ble avsluttet på Sola ved 134 Luftving. Der serverte HTV Ole Fredrik Bitnes BFO-sjokoladekake til stor tilfredsstillelse fra de fremmøtte. Også i Vatneleiren og på Sola var engasjementet og oppmøtet upåklagelig.

Gavekortene i Offisersbladet!

I utgave nr 2/2007 hadde adresseringsfirmaet glemt å legge i de 5 gavekortene à kroner 1.000. Dette beklager jeg, men i denne utgaven ligger det, helt tilfeldig, 5 gavekort. Finner DU gavekortet, så ta kontakt, slik at du får tilsendt det originale gavekortet til din adresse. Lykke til!

WEST FLYTTEBYRÅ

Når det gjelder alle dine kjæreste eiendeler...

Vi frakter;

- Norge rundt
- Internasjonal flytting
- Minilagring
- Renhold

Flytteplanleggeren

Telefon 815 22 033 • 917 25 000

OMSTILLINGSBREV NR 1/2007

April måneden er liksom en forberedelses måned - rent omstillingsmessig sett. De siste innspillene til kommende Stortingsproposisjoner utarbeides og sendes videre. Mai er måneden der vi sluttbehandler fase 1 av Forsvarsbudsjettet for 2008. Fristen for å komme med innspill til FS 07 er faretruende nær og vi avklarer den senere behandlings-formen. I Juni skal alle sjefene ha sluttbehandlet sine saker, så det dette innebærer hektisk møteaktivitet. Juni er også måneden vi mottar Stortingsproposisjoner som omhandler Forsvaret.

KORT FRA FHAMU 20. MARS

Møtene i Forsvarets hovedarbeidsmiljøutvalg har stor betydning for ivaretagelse av de ansattes arbeidsmiljø. Jeg har et bestemt inntrykk at man sentralt er flinkere til å behandle saker innenfor HMS-område, men det er en helt subjektiv oppfatning. Referat fra møte 20. mars er sendt ut for lang tid siden og mitt spørsmål er: Har våre tillitsvalgte, medlemmene og verneorganisasjon blitt informert om innholdet?

Generalinspektørene prioriterer feil!

Det er jo ille at en simpel forhandlingsleder i BFO skal komme med en slik horribel påstand, men jeg mener det. Fra Forsvarsstaben møter Generaløyntant Arne Bård Dalhaug, fra Forsvarets Logistikkorganisasjon møtte Generalmajor Trond Karlsen. Fra Fellesstaben møtte stabssjefen Ob Steinar Amundsen og fra PØS møtte Avdelingsdirektør Johan Wroldsen/-Generalmajor Espen Amundsen. Fra generalinspektørene 3 stk oblt/kk og en major. Nivået i FHAMU er sjefen selv, dvs Generaløyntant/generalmajor/Avdelingsdirektør nivå.

Orientering om FS07

FS 07 skal gi en orientering om status arbeidsgiveransvaret (les hvilket nivå) på neste FHAMU møte. Jeg vil påstå at jo færre arbeidsgivere du har i Forsvaret, desto mindre mulighet til å stille sjefen til ansvar. I denne sammenhengen nevnes en sak i Nord-Norge (Langvatn) hvor ansvaret ble forsøkt plassert lengst nede.

Resultatet fra HMS kartleggingen

Resultatet av HMS kartleggingen hvor 71 DIF'er har svart er entydig. Det er ubalanse mellom oppgaver og ressurser. Dette er Forsvarssjefen kjent med, dette er videre fremhevet av Riksrevisjonen, i tillegg til at vi har tatt det opp utallige ganger. Den beste dokumentasjonen er overtidsregnskapet. BFO mener problemet er enda større enn det som er fremkommet og mente saken burde fremmes til politisk nivå. Hva skjer? Ingen verdens ting, vi bryter arbeidsmiljøloven med åpne øyne. Forsvarets ledelse skal utrede og

utrede, men kommer vi noe videre? Arbeidstilsynet var tilstede på møte.

Underrapportering av nestenulykker

BFO hevdet at underrapporteringen av nesten ulykker er bekymringsfull. Dette dokumenteres med at det er flere ulykker enn nesten ulykker rapportert. Her tillegges ansvaret den enkelte DIF-sjef. FST vil tilskrive de enkelte DIF'er, de skal videre informere FD om resultatene i kartleggingen. Dette vil ha innvirkning på årsverksstyringen. FHAMU vil overvåke situasjonen.

Retningslinjer for oppfølging av ulykker (ulykkesdirektivet). Direktivet revideres i disse dager. Endringene i direktivet er drøftet med de sentrale organisasjonene som vil gi innspill til veiledningen til direktivet. I hovedsak har man oppdatert direktivet ifh til gjeldende lov- og avtaleverk. Innspill har kommet fra juridisk avdeling i FD, FSAN, FHVO og Feltprestkorps. Direktivet er gjort enklere, hvorav bl.a. 5 vedlegg er fjernet. Det er foreslått å innføre en Forsvarets minnedag hvert år 2 søndagen i november. Direktivet vil bli sendt ut i slutten av mai.

Bruk av overtid i Forsvaret

Medlemmene av utvalget ble informert av FLA, om bruk av overtid i Forsvaret. Denne saken henger sammen med den ovenfor. Det er 2600 personer (nesten 20% av de ansatte) som har anledning til å godkjenne overtid. BFO hevdet at antall linjeledere burde ned og kompetansenivået opp. Gjør man om overtid til årsverk er det snakk om tusenvis av årsverk. Dette er elendig HMS-arbeid og tilkjennegir at det er stor ubalanse mellom oppgaver og ressurser, men det er kanskje bedre å betale 50/100 % overtid enn å sikre de ansattes helse, hinner undertegnede.

Tilsyn fra Arbeidstilsynet

Arbeidstilsynet har informert Forsvaret om at man ønsker en oppfølging av Forsvaret i 2007. Dette gjelder oppfølging av tidligere gitte pålegg. Denne gangen vil de ha spesiell fokus på AMUene i Forsvaret og deres arbeid. Forsvaret ser positivt på et tilsyn fra

Arbeidstilsynet og skal legge forholdene til rette.

Psykososiale forhold rundt ulik lønn.

Problematikken ligger i forskjellen mellom de overenskomstlønte (verkstedene) og de regulativlønte (resten). Situasjonen gjelder personell i FLO/MEB, med samme oppgaver og ulik lønn. Situasjonen kan gjelde andre grupper også. FHAMU avventer resultatet fra Forsvarets lønnsprosjekt som ser på saken, før saken vurderes på neste møte.

Arbeidsgivernivåene i Forsvaret

Verneapparatet i FMO. Arbeidsgiveransvaret dekkes i Forsvaret av to nivåer, FSJ og DIF. FHAMU dekker hele FMO, som gjennomfører møter minimum 4-ganger pr år. I tillegg er det ett AMU ved hver DIF. Utvalgene er partssammensatt.

Medarbeiderundersøkelsen

Dette er en undersøkelse for å gjennomføre en psykososial kartlegging av arbeidsmiljøet i FMO. FSAN er gitt ansvaret for å gjennomføre undersøkelsen etter vedtak fattet i FHAMU. FSAN har stilt krav om at resultatene skal kunne inngå i Forsvarets helseregister. Hensikten med undersøkelsen er å avdekke uheldige sider ved arbeidsmiljøet, samt iverksette adekvate tiltak. Etter hvert har det oppstått en del uenighet mellom partene i det FSAN mener hele undersøkelsen bør integreres i FSANs helseundersøkelse. PØS mener undersøkelsene dekker forskjellige behov. FHAMU anbefalte at undersøkelsen gjennomføres snarest mulig.

SENTRALT FAMILIEFORUM

Det sentrale Familieforumet i Forsvaret møttes på Vesterhaug gjestegård i Elverum rett etter påske. Møte er en samling av sentrale familiekoordinatorer, samt observatører og behandler alle forhold som har innvirkning på Forsvarets familiepolitikk. Leder for forumet er oberstløytnant Grete Moe Evensen fra PØS. Nedenfor er noen av sakene behandlet beskrevet.

Hva gjør en familiekoordinator?

Vedkommende skal være tilstede, tilgjengelig og oppsøkende. Av saker som en familiekoordinator (Unni Skjærpe) har for tiltak nevnes: Info-pakker, din lokale veiviser, velkomstarrangement. Når det gjelder personell som skal til intops dekker tiltakspakken tiltak før, under og etter hjemkomst, herunder: Temamøter, barnevaktkurs (sertifisering), kvinneforum, samarbeid med siviltt nettverk, samlivskurs, voksenopplæringskurs, stipendordning for utdanning osv.

Forsvarets Familieweb

Redaktør Sissel Jerve orienterte om Forsvarets Familieweb. Dette er en videreføring av det som tidligere var kjent som Hærens Familieweb som ble startet i desember 2004. Familieweben fremstår som svært lesbar og omhandler forskjellige nyheter, lover og avtaler som er av interesse for familier som er, skal ut i internasjonal tjeneste. Det er nedsatt en sentral arbeidsgruppe som skal se på videre utvikling av nettstedet.

Hæren bruker mest

– Luftforsvaret minst ressurser

Hæren består av 3 DIFer. Totalt er det avsatt 10 årsverk og 8 millioner kroner for å sikre at familiene får den hjelp og støtte før, under og etter et tjenesteforhold i utlandet. Etterretningstjenesten har under etablering ett årsverk og har avsatt midler for tiltak. Sjøforsvaret har ingen hele årsverk (en stilling har arbeidsfeltet som 30 %). Luftforsvaret har ingen definert familiepolitikk – utover den sentrale (hva nå det er, (Forsvarets familiepolitikk er beskrevet i FPH del A som ble laget i 1998). De andre kapitteleierne har avsatt marginale ressurser til oppgaven.

Etter BFOs skjønn er den største svakheten med Forsvarets familiepolitikk en fullstendig fraværende sentral styring av ressurser. Alt er overført kapitteleierne. Dette er en opplisting av fellesnevnerne eller forhold som gjelder grupper av avdelinger.

Arbeidsledighetstrygd og pendlerreiser

BFO orienterte om skriv sendt til FD hvor vi anmoder om at FD bidrar til at arbeidsledighetstrygd fra dag en gjeninnføres. Dette gjelder for ektefelle som blir reelt arbeidsledig (må si opp egen jobb for å følge ektefellen til nytt tjenestested). Denne ordningen ble terminert ved et rundskriv i 1997. Dette betyr at uavhengig av om du sier opp egen jobb ved flytting, må du vente 8 uker før du får arbeidsledighetstrygd. Dette utgjør i størrelsesorden 40 000 kr og virk motsatt av alle positive tiltak Forsvarssjefen har iverksatt.

Brigader Arild Drægeli dro oss igjen de største utfordringene i det første utkastet til budsjett.

Det er også en skam at om arbeidsgiver disponerer en tjenestemann fra Bergen til Troms, har vedkommende rett til en masse pendlerreiser (FR del 2) mellom Troms og Bergen. Blir tjenestemannen disponert til intops får man et svært begrenset antall reiser. Hvorfor ikke se dette i et litt større bilde. La den gjenværende familien nyttiggjøre seg pendlerreiser mellom (her) Bergen og Oslo (hvor resten av familien bor). Når jeg skriver dette får disse tariffmenneskene helt noia og finner på en masse unnskyldning på hvorfor det er helt umulig.

HISTORISK DRØFTING

For første gang drøftes Forsvarssjefens budsjettforslag til Forsvarsdepartementet med sentrale tjenestemannsorganisasjoner. Arbeidet skjer under kyndig ledelse av Brigader Arild Dragelid med god støtte fra oberst Morten Sannes og Kommandørkaptein Svein-Erik Bakke. Drøftingene gjennomføres i stor grad som beskrevet ovenfor, men alle endringer i budsjettforslaget vil organisasjonene bli orientert om på møter om Forsvarssjefens virksomhetsplan. Innholdet i drøftingene er budsjett-hemmelig, følgelig kan vi ikke informere noe om innholdet. Vi har nå etablert det drøftingsinstituttet som er beskrevet i Hovedavtalen – endelig.

Vi er enige om å prøve oss frem de første 2 årene, på samme måte som vi gjorde for virksomhetsplanen.

Underdir Jan H Pettersen ledet drøftingene.

Har dette noen betydning?

Etter mitt skjønn er dette av stor betydning. Nå drøfter vi forsvarsbudsjettet for 2008 som danner grunnlaget for FSJens virksomhetsplan for 2008 (er egentlig allerede i gang, men vi deltar ikke i arbeide), før denne sluttdrøftes i januar 2008. Alt det vi klarer å påvirke i budsjettbehandlingen, slipper vi å ta opp i møter om virksomhetsplanen.

BEHANDLINGSFORMEN AV FS 07 AVGJORT

Forsvarsstaben og de sentrale organisasjonene er enige om at FS 07 skal behandles etter samme mønster som FSJ virksom-

hetsplan og FSJ forsvarsbudsjett. Dette betyr i grovt:

- Organisasjonene har fått tilført 2 årsverk som har deltatt i prosjektet hele tiden. I tillegg er organisasjonene med i styringsgruppen for FS07.
- Grunnlaget (FS07) må kvitteres ut av en person og organisasjonene får 14 dager på å utarbeide sine merknader. Ved overleveringen gis en grundig informasjon om grunnlaget
- Det gjennomføres kun en sentral behandling (ingen lokal drøfting, men org innhenter nødvendig kompetansepersonell fra egen medlemsmasse).
- Det gjennomføres drøftinger på organisasjonenes drøftingsuttalelser (dette innebærer at vi får reell medbestemmelse på dokumentet før det fremsendes FD). Vi er enige om delegasjonsordningen. Organisasjonene kan skifte ut delegasjonsmedlemmer underveis (vi vet rekkefølgen for hva som skal drøftes når).
- FST/PØS leder drøftingene, men leder FS07 vil være den som i praksis leder oss gjennom arbeidet.

RSF

RSF stab er ferdig integrert inn i FLO P Led. Ønsker de involverte lykke til med den interne integrering/effektivisering. Vi ser en trend hvor RSF som funksjon blir mer og mer "vannet" ut og mister sin identitet. Tilbakeføring av den største enkeltlokalisering av RSF ved FLO/P Base Bergen til Base Haakonvern v/GIS er en av grunnene. Vi anser denne tilbakeføringen som uheldig med tanke på konklusjonen i Auli-rapporten som anbefaler en helhetlig utvikling av RSF-organisasjonen innenfor FLO. Denne tilbakeføringen vil kunne gi andre aktører påskudd/motivasjon til å få tilbakeført disse funksjonene, og vi etterlyser den helhetlige, framtidsrettede plan/visjon fra Sj FLO om hvordan videreutviklingen skal ivaretaes innenfor FLO's organisasjon.

Arbeidsgruppe Vedlikeholdsorganisering i FLO som har jobbet ut fra et mandat med krav om en effektivisering/besparelse for kunden på minimum 80 mil årlig fom 2008 har ferdigstilt sitt arbeid. Resultatet viser at det er ikke mulig å hente ut nye revolusjonerende tiltak som skal gjøre alt så mye mer billigere eller effektivt. Først må alle vedtatte tiltak og forutsetninger som ligger til grunn for dagens organisasjon gjennomføres (ref Arbeidspakke Forsyning m/rammeavtaler, utarbeidelse/iverksetting av nye Krigsoppsetningsplaner med mer). Derneft kan man eventuelt foreta omorganiseringer hvor fokus kan være en rendyrking av selve vedlikeholdsvirksomheten (ref Raftevold-

Kommandør Jo Gaade, Sjef Forsvarets sikkerhetsavdeling

Sjef FSA i samtale med Rådgiver Lars I Alvestad.

utredningens anbefaling). Føler også at Forsvarstudie 2007 begynner å legge en demper på viljen til å gjennomføre ting "da man avventer resultat for å ikke foreta seg ting som vil gå på tvers av".

REKRUTTERINGSTILTAK FLO

En arbeidsgruppe ledet av Ob Kai Holter FLO/Stab har utarbeidet diverse forslag til tiltak for oppbemanning av FLO innenfor kritiske kompetanseområder.

På kort sikt: -Tilskrive alt personell på permisjon uten lønn (PUL), -Etablere flere Y/A stillinger på lavere grads nivå, -Tilbud om avdelingsbefalskontrakt til alt pliktjenestebefal som avslutter sin tjeneste i 2007, -Fjerne avdelingsbefalsordningen for tekniske fagfelt.

På lang sikt: -Etablere "bonus" kontrakter innen kritiske kompetanseområder, -Etablere "bonus" kontrakter for instruktører ved Forsvarets skoler for å sikre forutsigbarhet av kompetanseproduksjon, -Iverksette detaljerte kompetanseanalyser for å avdekke over/underkapasitet med tanke på eventuell omskolering av personell.

I tillegg er det fremmet tiltak for å rekruttere personell utenfor FMO, øke utdanningskvoter for skolene på GBU, GOU og VOU samt tilsetting av innleid personell hvor det er "varige" arbeidsoppgaver. Så blir det interessant å følge med hvilke forslag det blir aksept for og iverksatt.

ragnar.dahl@bfo.no

Forsvarets pressetjeneste nede for telling?

Det kan virke som om det er betimelig å stille dette spørsmålet. Formålet med pressetjenesten og Forsvarets pressetalsmenn/kvinner, må være å kommentere aktuelle saker i Forsvaret, samt være proaktiv overfor sivil og militær presse. Aktivitetsnivået er til tider høyt i Forsvaret, og det er mange aktiviteter som er aktuelle å kunne få på trykk. Jeg tenker selvfølgelig primært på egenproduksjon til Offisersbladet. Når jeg gjentatte ganger ikke har fått melding/invitasjon til viktige hendelser i Forsvaret, og hvis jeg får det, så kommer de en til to dager før, så er det helt håpløst. Det er nå en gang slik at fly- hotellbestillinger og eventuell avtale om leiebil eksempelvis i Nord-Norge, bør gjøres i god tid. Dessuten skal jo egen tidsplanlegging og gjøremål tilpasses. Det kan umulig være slik at pressen selv må søke, eller gjette seg til hva som skjer? Grunnen til denne frustrasjonen er et ferskt eksempel, der jeg ved en tilfeldighet får vite at Forsvarssjefen tar imot SACEUR, og de skal besøke Jegerkommandoen, TMBN og HMKG. Er ikke dette en sak som man ønsker at Offisersbladets lesere skal få med seg? Etter min mening bør pressetjenesten tenke seg seg om, og mitt råd er – skjerp dere!

 Einar Holst Clausen
Redaktør Offisersbladet

**Ett yrke
- én organisasjon**

equipnor as

- RIKTIG UTSTYR!

www.equipnor.no

55 50 78 00

MARKEDSPLASSEN

Her kan våre lesere gratis sette inn små rubrikkannonser hvis de har noe til salgs, som kan være interessant for andre. Dette kan være uniformer, uniformseffekter, eller lignende.

Mørk uniform m/gallautstyr til salgs

Jeg selger min mørke uniform med gallautstyr (ikke sabel) for halv pris. Uniformen er i størrelse 52 lang, og er overhodet ikke slitt (brukt seks ganger).

Henvendelse til Jimmy Bjerkansmo i BFOs sekretariat.
jimmy.bjerkansmo@bfo.no
Tlfnr.: 93 20 87 17

Uniformer til salgs

Hærens serviceuniform, str 54, sommeruniform, str 56, samt mørk uniform (inf) str 54-56, (belte og skulderklaffer kan medfølge). Alt nyere modeller, og lite brukt.

Halv pris.

Tlf: 2192362

Her kunne din gratisannonse stått!

BFO adresserer Washingtonkonferansen 2007

Det er fredag ettermiddag i Washington DC, og på Key Bridge Marriott Hotel orienterer BFOs nestleder Eivind Røvde Solberg de ca 60 deltakerne på Washingtonkonferansen om aktuelle saker hjemmefra.

BFO ble også i år invitert til å delta på årets Washingtonkonferanse, og etter dialog med NOF og KOL deltok BFO på vegne av de militære tjenesteorganisasjonene for å gi et bilde av hvilke saker og problemstillinger organisasjonene hjemme er opptatt av på vegne av sine medlemmer.

–Jeg vil starte med å takke for invitasjonen og muligheten til å gi dere en oppdatering, innledet Solberg. –La meg først få kommentere den diskusjonen som har vært i formiddag ifm utfordringene knyttet til opprettelsen av et støtteelement for USA og Canada, en diskusjon som også var oppe

til drøfting forrige konferanse. –Som noen av dere kanskje vil vite er det ifm FS-07 et arbeid på gang med å utrede en modell for ivaretagelse av arbeidsgiveransvaret i hele FMO. Dette vil kunne få konsekvens for opprettelse av et slikt støtteelement, avhengig av hvilke oppgaver et slikt element er tenkt å ha. BFO vil også denne gangen ta med seg innspill som er fremkommet også i år for å adressere og etterlyse en avklaring i denne saken, i håp om at vi neste år kan komme igjen og fastslå at dette endelig er avklart.

Videre fortsatte Solberg med noen refleksjoner rundt arbeidet med FS-07 hvor han påpekte at baseproblematikken antas å få store konsekvenser. Han adresserte

også den dramatiske personell-situasjonen, og kommenterte søknadsmassen til både befalsskolene og krigsskolene som i år er rekordlav. –Uteksaminerte kadetter fra krigsskolene i år og til neste år er tilnærmet null. –De konsekvensene dette skaper vil Forsvaret måtte leve med i 10-20 år. –Jeg vil gi ros til FST i forhold til en opplevelse at man nå faktisk tar dette inn over seg, og ser at et tettere samarbeid kan være viktig for å få adressert disse utfordringene.

Avslutningsvis orienterte Solberg om Lønnsprosjektet, og høstet applaus da han på spørsmål fra salen om forutsigbarheten for beordring fra tjeneste i utlandet, transitterte spørsmålet videre til oblt Geir Hagenes fra PØS. –Det er dårlig personellpolitikk å ikke kunne gi personellet den nødvendige forutsigbarhet ved hjemkomst, knyttet til alle aspekter av personellpolitikken, her må PØS følge opp de intensjonene de hadde i fjor for å få gjort noe med dette, avsluttet Solberg.

–Det er et dystert bilde Solberg her gir, i forhold til de utfordringene vi står ovenfor, og det gleder meg at det synes at vi her står sammen på begge sidene av bordet for å adressere disse sakene, konkluderte forsvarsattache generalmajor Tom Henry Knutsen.

Arild Helgesen, BFO

Våre menn i den norske FN-delegasjonen, New York

Da BFO i fjor deltok på Washingtonkonferansen fikk vi invitasjon til å besøke militært personell ved den norske FN-delegasjonen. Så da vi også i år fikk invitasjon til samme konferanse bestemte vi oss for å benytte anledningen til å besøke våre medlemmer i New York.

Den norske FN-delegasjonen

Oberst Geir Asbjørnsen er militærrådgiver ved FN-delegasjonen, og inviterte oss til en prat på hans kontor, hvor utsikten lett kan beskrives som litt over gjennomsnittet. Den norske FN-delegasjonen deler lokaler med det norske Kongelige Generalkonsulat på 825 Third Ave (38 etg, inngang fra 50 St). – Den militære seksjonen her hos oss består av to militære, samt en kontorfunksjon. Til sommeren reiser både jeg og major Arve Lauritzen hjem etter at vår periode er ferdig, jeg blir erstattet av oberst Øyvind Dammen, mens deputy-stillingen blir bekledd av Bengt Holmen, som har sin bakgrunn fra Forsvarsdepartementet, innleder Asbjørnsen.

– Jeg har vært i denne jobben i 5 år, har bred FN-erfaring hjemme og ute, og opplever at FN

nasjonalt er mer i vinden nå enn på lenge, noe som skyldes endrede politiske prioriteringer. Dette er gledelig for oss som jobber med FN, og gjør arbeidet svært aktuelt og særdeles interessant, fortsetter han. Som dere sikker vet er det 192 medlemsland i FN. Norge setter sitt preg på FN ved å være svært aktive innenfor mange viktige områder for verdensorganisasjonen. Vi jobber for større norsk deltagelse i FN-ledede operasjoner, og mener generelt at vesten må ta et større ansvar for å bistå FN med kritiske kapasiteter.

Hverdagen

Hvordan er hverdagen for dere på militær side, vil BFO vite. –Det er mange møter ifm gjennomføring av FNs mange pågående operasjoner, samt planlegging av nye. Vi er også aktive i reformarbeidet for å bidra til et mer effektivt FN. Normalt har FN møtevirksomhet fra 10-13, og 15-18. I tillegg til dette er det interne møter og kveldsarrangementer 2-3 ganger i uka. Vi opplever ganske ofte at det er folk til stede på FN-delegasjonen til 20-21 på kveldene. En av årsakene til dette er

tidsforskjellen mellom USA og Norge hvor det blir viktig for oss å levere tidsriktige innberetninger, og i tillegg være i kontakt med aktuelle samarbeidspartnere hjemme i deres arbeidstid.

– Vi er også ansvarlig for å følge opp refusjon av Norges utlegg til vår deltakelse ute. For tiden har FN ca 70000 soldater ute i 18 ulike operasjoner, og hvor innretningen er den at FN dekker mange av de utgifter landene har ved deployering og underhold av personellet ute.

Kommandostruktur

–I forhold til organisasjonen hjemme og i NATO er kommandostrukturen en utfordring, påpeker

BFO besøker Sikkerhetsrådet

I forbindelse med BFOs medlemspleietur til USA før påske fikk vi en unik mulighet til en guidet tur i FN-bygningen. Major Arve Lauritzen brukte sin lange kunnskap og kjennskap til vaktpersonell i FN-bygningen da han tok BFO med på en rundtur i denne bygningen hvor nordmenn har satt sitt tydelige preg.

Etter en grundig sikkerhetssjekk, som har blitt dagligdags i de fleste offentlige etablissem

Major Arve Lauritzen, Deputy Military Adviser

menter i USA etter 9/11, ble vi tatt med inn i de aller helligste møterom, og fikk bla muligheten til å prøvesitte stolen til Generalsekretæren i FN i Sikkerhetsrådet. BFOs nestleder Eivind Solberg nyttet sjansen til å føle hvordan det var å sitte ved det runde bordet.

– Det var Norge som ga denne salen til FN ifm etableringen av FN, forteller Lauritzen, – til og med veggmaleriet, tapetet og gardinene her er norske.

–Sikkerhetsrådet har hovedansvaret for å bevare fred og sikkerhet i verden. Sikkerhetsrådet har myndighet til å sette makt bak ordene, ved å beordre sanksjoner eller kollektiv militær innsats. Medlemsstatene har plikt til å rette seg etter Rådets beslutninger, fortsatte han.

–FN-pakten pålegger statene å løse sine internasjonale tvister med fredelige midler. De må avstå fra trusler og fra å bruke tvang mot

andre stater, og kan innbringe enhver tvist for Sikkerhetsrådet. FN-pakten har pålagt Sikkerhetsrådet det primære ansvaret for å bevare fred og sikkerhet. Rådet kan sammenkalles på kort varsel dersom freden er truet. Medlemsstatene har plikt til å etterleve rådets beslutninger.

Når en trussel mot den internasjonale freden blir tatt opp av Sikkerhetsrådet, oppfordrer det normalt partene til å finne en fredelig løsning.

Rådet har mulighet til å utplassere fredsbevarende styrker for å hindre en konflikt i å bryte løs. Det har også myndighet til å gjenomtvinge sine beslutninger ved å innføre økonomiske sanksjoner og beordre kollektive, militære aksjoner. Sikkerhetsrådet kommer også med anbefalinger til Generalforsamlingen i forbindelse med valg av generalsekretær og opptak av nye medlemsland i FN.

Hvem er det egentlig som bestemmer

Når det gjelder rene prosedyrespørsmål – enkelt sagt spørsmål om hvordan rådet skal jobbe – kreves det ni stemmers flertall. I alle andre saker kreves det også at ingen av de faste medlemmene stemmer mot. Det er dette som er kjent som vetoretten.

Kina, Russland, Frankrike, Storbritannia og USA må med andre ord enten stemme for eller avstå fra å stemme dersom en resolusjon skal gå gjennom, avslutter majoren, etter en interessant og lærerik omvisning i FN-bygningen.

Asbjørnsen videre. FN har kun to nivåer, nemlig feltnivået og strategisk nivå her i NY. Strategisk nivå har dermed et voldsomt spenn i arbeidsoppgaver. Dette kan til tider skape problemer. I tillegg har operativt nivå i felten delt lederskap mellom Force Commander og Chief Administrative Officer, noe som bryter med prinsippet om enhetlig kommando. Videre oppfatter jeg det som problematisk at vi mangler en doktrine for dagens komplekse operasjoner. Dette jobbes det imidlertid med.

FNs fordeler som fredsbevarer

FN har imidlertid flere fordeler som fredsbevarer. Det finnes gode sivile strukturer i FN, som er helt avgjørende for fremgang på bakken. Kort kan det sies at FN mangler NATOs militære robusthet, mens NATO mangler FNs gode og vel innarbeidede sivile strukturer. Det er derfor viktig med et bedre samarbeid mellom FN og NATO, såvel som mellom FN og EU.

Kompetanse

– Det er viktig for Norge å opprettholde den kompetansen vi har i forhold til våre engasjement innenfor FN-rammen. –Selv har jeg til

sammen 3 år ute i diverse FN-engasjement, bla fra Midt-Østen. Jeg har også jobbet 8 år i tidligere FO på heltid med internasjonale operasjoner. Øyvind Dammen som nå kommer over for å overta jobben min her i NY har også bred FN-erfaring, noe som er en fordel i denne funksjonen. –Jeg mener at det hadde vært fornuftig for Forsvaret å ha en mer planmessig tilnærming til ivaretagelse av den kompetansen vi opparbeider oss ute, ved bedre å tilrettelegge eller planlegge for overføring av dette i relevante stillinger og nivåer etter at man kommer hjem, påpeker obersten.

Sosialt

–En av de viktigste tingene vi gjør er nettverksbygging. Det er over 100 militære fra 70 nasjoner ved de ulike FN-delegasjonene her i NY. –Det er imidlertid litt trist å oppleve at det ikke er alle nasjoner som gir sine militære representanter anledning til uformelt å diskutere spørsmål rundt konseptet for FN-ledede operasjoner.

Andre muligheter i FN-systemet

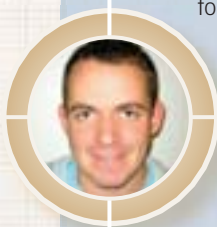
– Det er en del norske offiserer som søker "sivile" stillinger i FN-sekretariatet. Dette er en

mulighet jeg vil påpeke for flere. Disse søker utlyste stillinger, og som norske offiserer, med god erfaring og kompetanse, konkurrerer vi bra mot slike stillinger. Lønnen for en major ligger på ca \$120 000,- årlig, hvor det også tilstås noe støtte til bolig. Det er spesielt dyrt å bo på Manhattan, så mange av de som jobber i FN bor litt utenfor selve bykjernen. Jeg vil oppfordre de som er interessert i å følge med på de stillingene som lyses ut. Bla kunngjøres mange av disse stillingene på <http://www.fn.no> og på FNs egne nettsider. Er du en fleksibel person, glad i høyt arbeidstempo i et flerkulturelt miljø, samt spennende og utfordrende oppgaver er det for tiden mange jobber som venter i FN, avslutter Asbjørnsen.

Arild Helgesen, BFO

Rekruttering, ikkje eit problem!

Vel her sit eg, på Gardermoen med ein bag som forhåpentligvis lander om nokre timar. Eg satsar på at han ikkje har enda opp i Vladivostok med Aerforlot-flight CCCP 1234, omgitt av gamle egg og høner som kakler og farga av kamuflasje som gjer den usynlig for den gemene russer og eit mål for alskens terrorister berre på grunn av sine kamuflasjefarge.

Vi blir fortalt av Forsvarssjefen at rekruttering ikkje er eit problem. Jaha tenkjer vi, det må være ein plan med dette her som vi ikkje kjenner til, noko bakenforliggende som "nokon" har kontroll og styring på.

Eller kanskje vi ikkje ser det i ein stor nok samanheng. Kanskje er vi ikkje i stor nok grad i stand til å ta innover oss dei omkringliggende faktorane som ligg til grunn. Kanskje vi skal gje det tid, slik at GBU-ordninga og avdelingsbefalsordninga får satt seg og at ein då vil sjå aukande tal. Omstillinga har i tillegg medført at vi er færre befal, slik at massen som kan søkje er mindre. Dei late og forferdelige avdelingsbefala har det ALTFOR godt ved avdeling og nærmast "gidd" ikkje søkje Krigsskolen fordi det er komfortabelt å sleppe. Dei tener gode pengar og får etterkvart svært attraktive stillingar utan Krigsskole, så "whats in it for me"-egentlig?.

I dette ligg det nok mykje. Vi venter, ser og starter ikkje med å handle før vi alle set på Dombås utan avdelingskultur og med 5 timar til nærmaste storby. Det vil som alltid "ordne seg" for snille gutar. For som "relativt gammal" infanterist med min militære oppvekst i infanteribataljon nr 2 på Skjold, lukter eg eit anep på Mauken utan ein plan. Utan koordinering, der ein satser på at det vil være infanteri-favoriserende terreng fram mot det stykke lende avdelinga skal ta. I manges hovud vil det allereie no begynne å skurre. Kva med oppklaring-ildstøtte-manøvrer? I den rekkefølge. Når ein tilsynelatande starter manøvrer utan rekognosering og med ildstøtten på fri mitr i teigen, utan retning og styring. Ja kva slags plan er det ein har sett i gang. Før 2005 så var Krigsskolen veien ein gjekk for å bli yrkesoffiser. Dette fjerna ein med eit pennestrøk.

Vi KAFO har tatt tak i dette, vi har produsert eit skriv til Forsvarsstaben der vi belyser viktigheten av å få yrkestilsettinga tilbake. Viss vi ikkje får noko anna, så gje oss den tilbake, så tek ein igjen eit valg om karriere i Forsvaret når ein starter på Krigsskolen.

I forbindelse med at eg var med å arrangere Stridsteknisk forum, der befalet ved avdeling var, så fekk eg nok ein gong følelse med "bruket". Her var det ein mengde menneske med eit fantastisk riktig fokus, slik som eg opplevde det. Her var det om å gjere å få mest mulig effektiv utdanning av kvar krone. Desse befala opplevde Hæren som "troppsjefsstyrt" og opplevde daglig store mangler ved GBU-ordningen (grunnleggende befalsutdanning). Det var i stor nok grad ikkje sett av ressurser, hverken økonomiske eller personellmessige, til å gje desse framtidige befala tilstrekkelig oppfølging og utdanning.

Eg aner ein trend med heile utdanningsordninga. Er det ikkje viktig å sørge for at dei som farvaltar materiellet og personellet i Forsvaret tilstrekkelige forutsetningar for å lykkes. Er det altså ikkje viktig å utdanne befalet lenger? Er det kanskje ei manglande trua på systemet som gjer at befalet ikkje ynskjer å vidareutdanne seg i Forsvaret? Har ein altså ved å legge ned ei gammel ordning og innføre ei ny, mista så mykje at ein no betaler prisen- befalet vil ikkje være med på dette lenger...?

Tomas Bakke
Leder KAFO

PET 15? – Nei takk!

Jeg har den siste tiden registrert at det blant annet på BFO-Nett er mange som har sterke meninger angående PET 15 (Presiseringer, endringer og tillegg til Stortingsmelding nr 15). For oss befalelever så er det nok det som omhandler hvilken grad vi skal ha i praksisåret vårt som er mest interessant. BESO har tidligere sagt klart ifra hva vi mener om dette i forbindelse med at Forsvarssjefen bestemte at Forsvarsstudie 07 skulle foreta en ytterligere vurdering på denne saken.

I PET 15 ble det presisert at elever i praksisåret skal inneha korporalsgrad. Tanken med dette var at man skal justere gradsnivået i Forsvaret. Vi ser imidlertid ingen grunn til at dette er nødvendig, en annen løsning kan f.eks være at man er sersjant/kvartermester i praksisåret, og beholder denne graden når man blir avdelingsbefal.

Elever som blir tatt opp til GBU i 2007 vil beholde graden sersjant/kvartermester i praksisåret, dette vedtok Forsvarsdepartementet på henvendelse fra BFO i fjor. Hva som skjer året etter er ennå usikkert, men BFO jobber kontinuerlig med å få Forsvarsministeren og Forsvarsdepartementet til å revurdere PET 15.

Videre vil jeg berømme NEON for sin skarpe reaksjon mot TMO da TMO ga sin fulle støtte til FD i denne saken. I utgangspunktet har TMO også ansvaret for alle befalelever, da vi også er vernepliktige. Uheldigvis virker det ikke alltid som om TMO vedkjenner seg dette ansvaret, dette mener jeg kom klart frem i forbindelse med PET 15. Heldigvis har vi da også BESO og NEON som er opprettet for å sikre at befalelevenes rettigheter blir ivaretatt!

I skrivende stund har jeg fått tilbakemeldinger fra Pbn, 2.Bn, Sbbn, CSSbn, HMKg og Sanbn om at de har serviceuniformene stort sett klare til utlevering. Art, Ebn og Ing har jeg ikke hørt noe fra, men vil fortsette å mase. GSV hadde dessverre noen problemer med tilgang til FUNIF der oppe i nord. Jeg oppfordrer også dere befalelever til å legge press på BU-offiserene deres via tillitsvalgt for å få forgang i saken! Vi i BESO sørget i fjor for at alle befalelevene fikk uniformene, og det bør gå i orden i år også!

Espen Molnes
Leder BESO
espen.molnes@fih.mil.no
95243052

Hvor godt kjenner du til avtalen BFO har med NetCom?

Trådløs Familie

- **Lønnsomt** – ring hverandre når og hvor som helst i Norge, uten at det koster noe
- **Gir trygghet** – ring hjem selv om kontantkortet har gått tomt
- **Enkelt** – én felles faktura for alle familiens abonnementer
- **Fleksibelt** – velg det mobilabonnementet som passer det enkelte familiemedlem

Nå kan du kombinere avtalen med NetCom Trådløs Familie!

Ring og send SMS til familiemedlemmene i hele Norge uten at det koster noe. En NetCom Trådløs Familie kan ha inntil 6 medlemmer. Alle NetCom Trådløs Familie medlemmene kan benytte seg av BFO sin avtale med NetCom.

Årlig rabatt

Som medlem i BFO får du en årlig rabatt som fordeles med månedlige trekk på fakturaen. Hvis du velger å binde deg for 12 måneder kan du i tillegg velge mellom en rabattert telefon eller fri ringetid. Med fri ringetid får du årlig fradrag på telefonregningen. Se følgende tilbud:

YoungTalk

Månedssavgift	0,-*
Minuttpris	1,49
SMS	0,69
MMS	1,99

• Inkluderer 30 SMS per måned
• Inkluderer 10 MMS per måned
• Betal 200,- per mnd* og ring for hele beløpet
Gjelder samtaler i Norge. Startpris kr 0,69

NetCom YoungTalk

kr 270,- i årlig rabatt
– for deg som ønsker kontroll.

SmartTalk

Månedssavgift	0,-
Minuttpris	0,54
SMS	0,59
MMS	1,99

* Abonnementet forutsetter eFaktura
Gjelder samtaler i Norge. Startpris kr. 0,69.

NetCom SmartTalk

kr 200,- i årlig rabatt
- for deg som ønsker lav ringepris
og ikke trenger ny telefon.

ActiveTalk

Månedssavgift	129,-
Minuttpris	0,89
SMS	0,69
MMS	1,99

Gjelder samtaler i Norge. Startpris kr. 0,59.

NetCom ActiveTalk

kr 540,- i årlig rabatt
– for deg som ringer mye.

For flere tilbud og bestilling
gå inn på bfo.netcom.no
eller ring 984 49 900.
- gjelder også deg som allerede
er NetCom kunde.

Norge og Ørland Hovedflystasjon ble valgt som stedet der franskmennene ønsket å teste ut en nyutviklet varmesøkende sensor til sine luft til luft missiler. Under optimale forhold fikk de gjort alle de ønskede tester, så vel i vårlige omgivelser i Midt-Norge, som over snødekte høyfjell.

Av Einar Holst Clausen

Offisersbladet møtte detasjementssjefen, oberstløytnant Emmanuel "Jo" Vialle på Ørland Hovedflystasjon rett før påske, i et strålende vårvær. Og det var nettopp de strålende værforholdene som det franske testteamet var så fornøyd med.

I løpet av en uke gjennomførte de franske testflygerne med sitt crew og to Mirage 2000, en rekke tester på det franske luft til luft missilet MICA. Dette missilet ble riktignok tatt i bruk til franske kampfly i 1999, men da kun som et radarsøkende missil. Nå har franskmennene utviklet en infrarød søker på MICA-missilet, og gjennomfører en rekke tester under forskjellige klimatiske forhold. For å teste missilet i særdeles varme omgivelser, har de vært i De Forente Arabiske Emirater, og nå tester de altså MICA over snødekte flater på høyfjellet i Norge.

Obertsløytnant Vialle fortalte Offisersbladet at dette er et såkalt "Medium range" luft til luft missil, og at det unike med missilet, utover de tekniske operative detaljer, er muligheten for bakkemannskapet til raskt å kunne montere og skifte mellom radarbasert og infrarød søker, alt etter værforhold og hvilket oppdrag de skal på. Under forhold med kulde og eventuelt tett snøvær, har det vist seg at MICA med IR-søker, kan ha visse begrensninger.

Den franske testflygeren, flyr til daglig i 05/330 skvadron "Côte d'argent, som ligger under et "Operational Test and Evaluation Center" for det franske luftforsvaret. Oberstløytnant Vialle kunne ikke få fullrost Ørland Hovedflystasjon, og den støtte og service de fikk under oppholdet. Han sa også at han dessverre på grunn av høyt øvingstempo, ikke kan delta under årets store luftoperative NATO-øvelse "Bold Avenger" på Ørland. Men med glimt i øyet, og tiger silkeskerf i halsen, kunne han fortelle at han som flyger i en såkalt "Tiger" skvadron (flyene er malt med tigermotiv), kommer til Ørland i slutten av september med sin tigerlakkerte Raphaele, til øvelsen "Tiger Meet 2007". Offisersbladet dekker begge disse øvelsene, med artikler i utgave nr 6/2007.

FR NYT

Oberstløytnant Emmanuel «Jo» Vialle var svært fornøyd med oppholdet på Ørland.

ANKRIKE TESTET T MISSIL I NORGE

Degradering av offiserer?

I skrevet "Presisering Endring og Tillegg" nr 15 fra Forsvardepartementet (FD) blir det tatt grep for å redusere antallet midlere og høyere grader i Forsvaret.

Befalets Fellesorganisasjon (BFO) region Vest har tidligere hevdet at dette ikke blir gjort for å komme på linje med andre lands gradsnivå eller stillingsnivåer innenfor offentlige stillinger i Norge, men for å spare penger gjennom lavere grunnlønn og tillegg i forbindelse med merarbeid.

BFO region Vest hevder at denne glidningen i stillingsnivå også skjer blant

resten av de offentlige ansatte i Norge. Det er helt naturlig at når man setter høyere krav til kvalifikasjoner for å utføre et arbeid så vil det føre til at stillings- og gradsnivået må heves. Dette medfører også som regel høyere lønn for den enkelte ansatte.

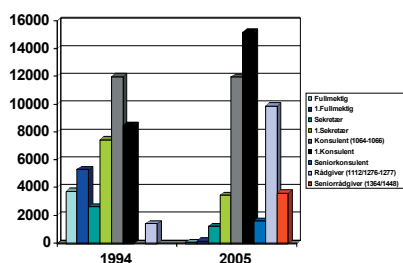
Antallet som har mer utdannelse i Norge har økt markant de siste årene. Fra 1980 til 2003 ble antallet studenter på universitetene fordoblet fra 9 til 18 % av befolkningen. Antall ansatte som bare har grunnskole ble mer enn halvert - fra 44 til 20 % - i den samme perioden.

BFO Region Vest har fått tall fra

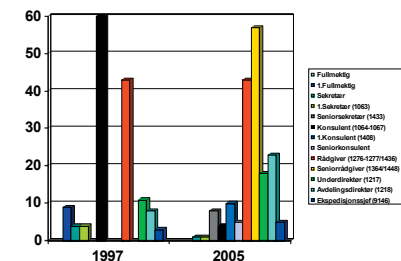
Fornyrings- og Administrasjonsdepartementet (FAD), FD og "Arbeidsgruppe for vurdering av gradstrukturen i Forsvaret" (oppnevnt av FD) som viser en helt klar glidning mot et høyere stillingsnivå og bedre betalte stillinger i offentlig sektor. Spesielt gjelder dette for ansatte i FD.

I perioden 1994 - 2005 har antall sivilt ansatte i det offentlige i gruppen fullmektig/sekretær blitt redusert fra ca 17000 til ca 5000, mens antallet seniorkonsulenter/rådgivere/seniorkonsulenter har økt fra ca 1500 til 14000. Denne stillingsglidningen sivilt kommer

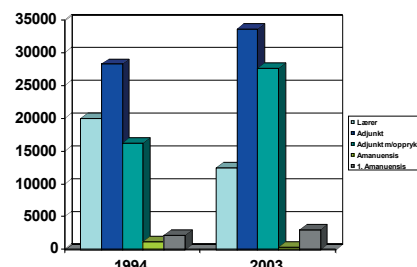
Offentlig ansatte, antall sivile

Forsvarsdepartementet, antall sivilt ansatte

Skoleverket, antall lærere

spesielt til syne i FD. Utviklingen er glassklar og helt naturlig på grunn av mer kompleks arbeidssituasjon og høyere krav til kvalifikasjoner.

Se fig 1 (fullmektig – seniorrådgiver), fig 2 (FD) og fig 3 (skoleverket), så kommer dette tydelig fram. Fig 4 er antall offiserer i Forsvaret, mens fig 6 viser prosentvis fordeling av offiserer.

Grunnen for å ikke vise år 1994 i fig 2 og år 2005 i fig 3 er at tallene ikke foreligger. Rubrikkene til høyre er bygd opp på samme måte; lavest lønnsnivå øverst og høyere lønnsnivå nedover.

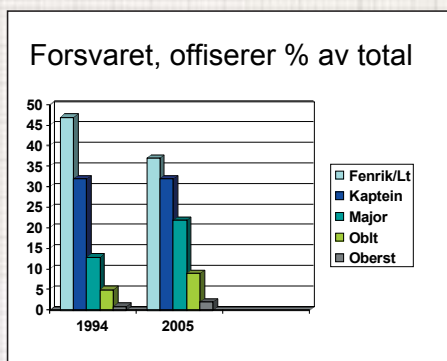
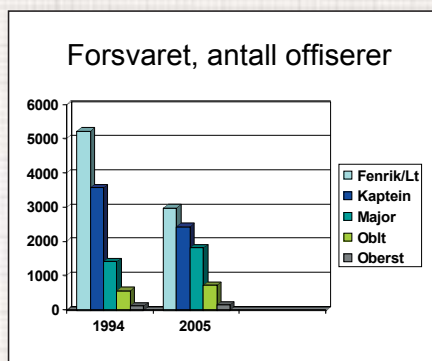
Hvis Forsvaret skal DEGRADERE personellet både grads- og lønsmessig så vil Forsvaret ikke være konkurransedyktige i et stadig strammere arbeidsmarked.

Forsvaret vil få en økende flukt av godt utdannede og ettertraktede offiserer samt at rekrutteringen vil bli ytterligere forverret. Dette vil inntreffe i en situasjon der Forsvaret allerede har store problemer med å beholde sine offiserer og rekrutteringen til krigsskolene.

Når det gjelder FD bør vel de samme regler for stillingsnivå gjelde der, og eventuelt med tanke på "å gå foran med et

godt eksempel". Eller gjelder det andre regler i FD både med hensyn til stillings- og gradsnivå og kvinnerepresentasjon i høyere stillinger. Kanskje FD kan lære oss andre noe om hvordan de gjør dette? Eller vil de stille seg utenfor også her, slik de selv ga seg unntak med tanke på en vurdering av gradsnivået innen departementet?

Kommandørkaptein
Stein Flom Jacobsen
Regionstyreleder Region Vest
Befalets fellesorganisasjon

en tillitskrise?

yrkestilsettes. Underforstått at hvis dette ikke skjer, og at befalet velger å slutte, så vil ikke lokal avdeling være i stand til å løse sine oppdrag.

BFO jobber kontinuerlig med å bedre blant annet avdelingsbefalets arbeidsvilkår, herunder ved å fremme konstruktive forslag som går på å forbedre ordningen. Som organisasjon må en passe seg vel for å bli oppfattet som negativ, eller at en ikke jobber for enkelte grupper. BFO har erfart at det i det lange løp er mest redelig og hensiktsmessig å opplyse om hva som er fakta, i stedet for å komme med utspill, som en vet ikke er politisk gjennomførbare. På kort sikt kan slike utspill virke rekrutterende, men blir ikke mer realistiske av den grunn. I mediabildet kan en lese at GIH går inn for å heve aldersgrensen for tilsetting fra maks. 38 år til 45. NOF har en artikkel på sine Intranett sider med overskriften «Personellflukt – NOF kreves ekstraordinær yrkestilsetting av avdelingsbefal».

Endelig noen som jobber for oss, tenker kanskje du. Men problemstillingen er her at Forsvarsdepartementet (FD) (politisk ledelse) har stadfestet at det ikke er politisk akseptabelt å heve grensen utover 38 år, ei heller vil departementet gi Forsvaret økte muligheter for å ekstraordinært yrkestilsette. Dette fikk en stadfestet i forbindelse med nedtrekket av elevplasser på krigsskolene i 2006, forholdsvis lavt antall plasser ved skolene i 2007, og at det ble satt en kvote på 40 stillinger i forhold til runden Ekstraordinær tilsetting 2007.

Paradokset blir således at samtidig som intensjonen om høy spisskompetanse i avdelingsbefalsordningen oppnås, skaper en også høyere grad av forventning om yrkestilsetting. Hvis ikke arbeidsgiver snart er i stand til å imøtekomme denne forventningen, er jeg redd Forsvaret vil komme i en situasjon hvor store deler av avdelingsbefalskorpset vil velge å slutte før fylte 35 år.

BFO vil fortsette å jobbe aktivt med å få

klargjort hva arbeidsgiver legger i – det er også anledning til å yrkestilsette avdelingsbefalet, basert på Forsvarets behov og den enkeltes ønsker. Er ikke dette behovet der nå, sett i forhold til antall engasjerte, bruk av overtid etc.?

Hvor mange avdelingsbefal som subjektivt opplever at deres sjefer har signalisert at de vil jobbe for å få befalet yrkestilsatt, og den enkelte selv ønsker dette, vites ikke. Er du en av disse, anbefales du om å be om en forventningsavklaringssamtale. Er dette realistisk, sakt på en annen måte, er dette forankret i FD/FST? Må sees i sammenheng med at kvoten på 40 for 2007, utgjør ca 3 % av dagens avdelingsbefal, og er knyttet til helt spesifikke fagfelt.

Og husk, vil du være helt sikker på å få tilbud om yrkestilsetting, så søk på krigsskolene!

Major Jo Arne Bråten
Områdetillitsvalgt/BFO Indre Østland

- KOMMET FOR

Jenter som kommer og jenter som går, sang Di Derre en gang på nitti-tallet. Løytnantene Laila Bråten og Wanja Jensen har overhodet ikke tenkt å gå noe sted. De er kommet for å bli.

Løytnantene Laila Bråten (t.v) og Wanja Jensen er kommet for å bli. Som tekniker på bakken og som operatør om bord i Forsvarets maritime patruljefly gjør de en viktig jobb for Norge.

Tekst og foto: kaptein Hanne Olafsen

Det er hektisk i hangaren og rundt Orion-flyet på Kinloss Air Force Base i Skottland. Orion-maskinen skal snart ut på et nytt tokt i storøvelsen Neptune Warrior. Flyet er proppfullt av høyteknologi og teknikerne jobber på spreng for å teste og klargjøre før take-off. En av dem er Laila Bråten (35).

- Jeg har funnet min plass her i livet, slår hun fast. Den fant hun forøvrig tidlig, for allerede som lita jente var hun fast bestemt på at det var dette hun ville. Det hjalp nok også på at Forsvaret hadde invitert

klassen hennes ned til Kjevik på besøk og at læreren hennes på elektronikklinja sprang sammen med dem for å klare de fysiske krava.

Vi er alle viktige brikker

I en bygning litt lenger unna, blir Wanja Jensen (33) og resten av flycrewet briefet om sitt oppdrag. Deretter er det masse papirer å sette seg inn i slik at de er forberedt for dagens scenario. I likhet med Laila, visste også Wanja tidlig at Forsvaret skulle bli hennes bane.

- Jeg fikk sitte på i helikopter som liten, siden både søskenbarnet og onkelen min

jobbet som militære helikopterpiloter. Det ga mersmak. Nå er Wanja selv operatør i Orion-flyet, som driver skarpe oppdrag i Barentshavet – en viktig jobb for landet vårt. En jobb også teknikerne på bakken er en viktig del av.

- Det er helt utrolig når en ser hva Orion har sanket av informasjon, enten det er i Barentshavet eller Middelhavet, og ser hva den har ført til. Vi er en del av den pakka og det setter jo ting litt i perspektiv da, en ser at vi er små brikker i et stort puslespill, sier kollegaen Laila.

Wanja var inntil ett år siden våpensystem-operatør, men er nå under utsjekk for å bli

Å BLI

Orion gjør en viktig jobb hjemme i Norge.

Løytnant Laila Bråten er en av mange teknikere som gjør en uvurderlig innsats for at flyene som er proppfull av høyteknologi og avanserte systemer til enhver tid skal være i tipp-topp stand.

Løytnant Wanja Jensen er en av få jenter i Forsvaret. Hun kunne ikke hatt en bedre og interessant arbeidsplass, sier hun.

radaroperatør – en krevende jobb med mye ansvar om bord.

- Hun har en fordel med at hun har flydd mye før og har inngående kjennskap til det som skjer og hvorfor, sier Per Arne Markussen. Han er en av de med lengst erfaring som radaroperatør og er nå instruktøren til Wanja.

- Hun er ivrig og engasjert, kjempeflink, skryter han. Å være radaroperatør om bord på en Orion-maskin er ingen lek. På mange måter er man flymaskinens øyne, og da nytter det ikke å bare å se, man må virkelig følge med, med argusøyne – se det taktiske bildet og være i forkant hele tida.

- Det kreves at du er årvåken og at du er "på". Jeg vet Wanja blir en god radaroperatør, hun har teft, noe som er vesentlig i denne posisjonen, understreker den erfarne læremester. Men på spørsmål om hvorvidt han synes det er viktig med jenter på laget, blir han stille og kaster et blikk i taket.

- Det har jeg jammen ikke tenkt over. Hun er et crew-medlem som alle de andre, sier han nærmest litt overrasket over spørsmålet. Det tyder vel bare på at det er et godt miljø hvor folk trives.

Hyle som ulver

Wanja og Laila er i mindretall på sin

mannsdominerte arbeidsplass, men lider slett ikke av mindreværdighetskomplekser av den grunn.

- Jeg tenker ikke på det en gang, sier Wanja. Laila nikker enig. Begge er enig i at det likevel gjerne kunne vært flere jenter blant de grønnkledde.

- Det er jo likestilling overalt, så det er jo naturlig at det gjenspeiles også i Forsvaret, sier Wanja. Kvinneandelen i Forsvaret er bare på syv prosent. Det mener både politikerne og Forsvaret er for lite. Målet er femten. Tiltak som kvinnelig sesjon skal bidra til dette.

- Kvinnene er kommet for å bli, sier Wanja

Siden Orion normalt opererer alene i Barentshavet er det viktig å trene sammen med andre nasjoner og med mange ulike operatører, over og under vann, på komplekse scenarier. Derfor deltok Wanja og Laila sammen med en styrke på nærmer femti fra Norge, på storøvelsen Neptune Warrior i mai.

og erindrer den gang hun var ung og fersk på tøffe opptak for Befalsskolen.

- Det var nok litt slik at vi jentene måtte yte mer for å overbevise. Sånn er det ikke på skvadronen hvor det forventes det samme av alle, at en gjør jobben sin, sier Wanja som er den eneste jenta som i dag er en del av flybesetningen til Orion.

- Ja, kan du yrket ditt så blir du akseptert, legger Laila til.

- Og så tar de igjen, ler Bertil Sareussen. Han er tekniker og jobber i hangaren sammen med Laila og de andre. Laila kan definitivt de fleste glosene og han er tydelig fornøyd med akkurat det.

- Ja, er man i lag med ulver, må du hyle som dem også, humer han.

Laila og Wanja har ingen problemer fordi de er få, nettopp fordi de begge kan jobben sin. Og de kan den godt.

- I denne jobben kreves det mye, det er stadige endringer og utvikling på systemet, noe som gjør jobben veldig gjennomslagskraftig hvis du ikke gjør det du skal. En må gjøre jobben sin, og det er jo helt uavhengig av

kjønn, sier Sareussen. Han trives med sine kvinnelige kollegaer og er glad han har noen av dem i sitt teknikermiljø.

- Det er viktig med jenter i Forsvaret på samme måte som det er viktig med mannfolk på sykehus. Jentene våre prøver ikke å være menn, noe vi heller ikke vil de skal være, og det er jo sånn det må være, sier han.

Deltar internasjonalt

Nå er begge familiemammaene med på den store internasjonale maritime øvelsen Neptune Warrior som foregår i Skottland. Krigsskip, ubåter, fly og helikopter fra mange ulike nasjoner opererer sammen i et komplekst taktisk scenario. Denne gang er det øvelse. Forrige gang var det skarpt oppdrag i Middelhavet, under Nato-operasjonen i Middelhavet hvor Orion har deltatt to år på rad. Wanja regner med at det blir hennes tur neste gang, mens Laila allerede har vært med i en kontingent, langt fra mann og barn på Andøya.

- Før tenkte jeg at hvis jeg noen gang blir

kalt ut så slutter jeg, sier Laila bestemt. Nå er hun av en litt annen oppfatning.

- Det var meningsfylt og utfordrende. Jeg gjør det gjerne igjen, sier hun. Å være langt unna familien var og vil alltid være tøft. Derfor er rulleringsordningene, hvor personellet var 6 uker på og 6 uker av, helt avgjørende.

- Da går det an å leve et liv, og få kabalen til å gå opp, sier hun.

Litt verre er det å legge kortene for trebarnsmamma Wanja som jobber sammen med mannen sin på 333 skvadronen. De treffes omtrent bare i døra.

- Vi blir hvertfall ikke lei av hverandre, ler hun. Hun ser positivt i det, antagelig fordi hun selv velger å se positivt på det. Laila er også ukomplisert der.

- Er en borte i noen uker i slengen, sånn som nå, så hjelper det jo ikke å fundere. Da får man finne seg noe annet å gjøre. Det har verken Laila eller Wanja tenkt å gjøre. De har kommet for å bli.

Ledig verv i BFO

Organisasjonssekretær drift

BFO er Norges største tjenestemannsorganisasjon for militært personell. Ca 5000 tjenestegjørende medlemmer, og ca 9000 medlemmer totalt gjør BFO til den nest største organisasjon i Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund Stat. BFO er partipolitisk uavhengig, og har medlemmer i alle aldre og gradsnivåer. BFO har en demokratisk struktur, bygget på lokal tilstedeværelse gjennom mer enn 50 lokallforeninger i 5 regioner, kombinert med en ressurssterk sentral administrasjon.

Som arbeidstakerorganisasjon er BFO opptatt av hva vi oppnår i arbeidet med å ivareta medlemmenes økonomiske og sosiale rettigheter. Det gode fagforeningsarbeidet er, og skal være BFOs kjennetegn. BFO søker etter stadig tjenestegjørende offiserer som har lyst på nye utfordringer i et dynamisk, hektisk og stimulerende miljø. Grunnet BFOs samlede teamkompetanse oppfordres spesielt sjøoffiserer og kvinner om å søke. Dette krever at vi arbeider sammen mot samme mål, noe som også gjelder for deg som kan tenke deg å søke stilling som:

Organisasjonssekretær drift (BFO sekretariat)

Hovedoppgaver:

- Daglig drift BFO, herunder IT-support.
- Superbruker FisBasis
- Kontakt m eksterne leverandører
- Saksbehandling enkeltsaker
- BFOs sikkerhetsansvarlig
- Fungere i Sekrleders fravær

Du:

- har evne til å arbeide resultatorientert og systematisk
- har erfaring fra eller interesse for IT
- er samarbeidsorientert med evne til å arbeide selvstendig
- har evne og lyst til å løse "trivielle" arbeidsoperasjoner og samtidig tenke strategisk
- har godt humør og engasjement for andre mennesker
- har mot til å være uenig og fleksibel nok til å finne løsninger
- har evne til å ta selvstendig initiativ.

Må-ha krav:

GBU

Ønskelige kvalifikasjoner:

- IT-driftserfaring
- Erfaring som tillitsvalgt
- Samarbeids-, og kommunikasjonsegenskaper

Betingelser:

Lønn etter avtale.

Søknad:

Søknadsfrist 1/6 2007. Kvinner og sjøoffiserer oppfordres til å søke.

Vil du vite mer kan du ringe:

Orgsekretær Guttorm Jacobsen mobil 926 94 221
Sekrleder Arild Helgesen, mobil 934 99 445

Skriftlig søknad sendes:

post@bfo.no eller pr post til:
Befalets Fellesorganisasjon
Postboks 501
Sentrum 0105 Oslo

MED SJØHEIMEVERNET

Sjøheimevernet (SHV) har i løpet av de siste årene fornyet sin flåte og er nå klar for en fremtid i fremste linje. Nye oppgaver krever økt kompetanse, forbedret materiell og en større rekkevidde, også mentalt. SHV er nå godt i gang med sin omstilling og beviste dette ved sin innsats under "Cold Response" nå i vinter. Offisersbladet fikk være med da ett av fartøyene skulle seiles fra Trondheim til Bodø i forkant av øvingen.

Fenrik Erik Eiden (t.v.) og
fenrik Lars Petter Hole.

Tekst & Foto: Tom Erik Hole

"SHV 106 Halten" er ett av de seks nye flerbruksfartøyer som er bygget spesielt for Sjøheimevernets nye hverdag. Med sin lengde på ca 15 m og to vannjet-aggregater er båten rask, manøvreringsdyktig og fleksibel. Oppgavene består i patruljering og bildeoppbygging, bordingsoperasjoner samt transport av utstyr og mannskap. De

operative rutineene er basert på Sjøforsvarets standarder og man disponerer moderne utstyr til navigasjon og kommunikasjon.

Mannskapene trenes og læres opp i SHVs regi og styrken består i dag av en kombinasjon av grunntrenet mannskap og en innsatsstyrke. Innsatsstyrken består av motivert personell og er tildelt flere treningsdager i året. "SHV 106 Halten" hører til innsatsstyrken "Waxwing" med sin base i Trondheimsområdet.

Operasjonsområdet strekker seg normalt fra Ålesund i sør til Bodø i nord, men styrken kan også bistå andre områder i landet. Avdelingen ledes av Orlogskaptein Bjørn Snåsøy som har med seg en liten fulltidsengasjert stab.

Da Offisersbladet var om bord ble fartøyet ført av skipssjef fenrik Eirik Eidem og NK fenrik Lars Petter Hole. Begge har sin bakgrunn i Kysteskadren der de har tjenestegjort ombord på Stridsbåt 90.

MOT NORD

Bakgrunnen er relevant, da forskjellene fra SHV og Sjøforsvaret er relativt små.

I sin sivile hverdag studerer de i Trondheim og uttrykker tilfredshet med kombinasjonen skolegang og SHV-tjeneste.

Dagens oppave var forflytning av fartøyet fra Trondheim til Bodø, en seilas på ca 300 nautiske mil. Det var programmert to bunkringer underveis og seilingsplanen tilsa et tidsforbruk på 12 timer. Avgang var satt til kl 0600 med beregnet dagslys fra

kl 0800 til 1700. Værmeldingen spådde varierende bølge-, sikt- og vindforhold, noe som skulle vise seg å stemme. Offisersbladets utsendte fikk et detaljert inntrykk av navigasjon og rutiner om bord. Kystseilas i tåke og mørke setter høye krav til presisjon. I klarvær og godt lys har man en mindre belastning, men skipsleia er trafikkert og hastigheter på over 30 knop krever stor årvåkenhet. Det ble gitt korte og presise meldinger

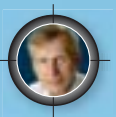
mellom mannskapene og avvik fanges opp umiddelbart.

Seilasen gikk etter planen og klokken 1800 klappet vi til kai i Bodø. Her var en mangfoldig styrke som klargjorde for øvelsen "Cold Response". Bodø bød på sitt besteintervær med tørr snø, klar himmel mellom byene og sitt polare havvann. En ting er helt sikkert, - vi bor i et fantastisk land og de som tror sjøen kun kan oppleves om sommeren tar grundig feil.

Javier Solana advarer:

NORSK GJENKJØPSSTRATEGI – EUROPEISK GJENKJØP

EUs Javier Solana har sluttet seg til advarslene om at Europa kan miste sin handlefrihet innen forsvarsplanlegging hvis ikke noe skjer med forsvarsanskaffelsene. Norge er blant landene som ikke viser mine til fornyelse.

Av John Berg, forsvarsanalytiker

Solana kom med sin advarsel på en konferanse om Europas forsvarsteknologiske og -industrielle basis 1. februar. Nyheten har bare ikke nådd frem den lange veien hit til Norge ennå. Solana, som formelt også er sjef for EDA (European Defence Agency), sa blant annet at europeisk forsvarsindustri kan ende som nisjeprodusenter av komponenter for USAs forsvarsindustri, hvis samarbeidet ikke snart skyter større fart.

Gjenkjøpsforbud!

Norge turer uforstyrret frem med sin gjenkjøpsstrategi, og forbereder seg på å basere det forestående kampflykjøpet på det som i realiteten blir gjenkjøpsavtaler; samtidig med at EU arbeider for å innføre gjenkjøps-

forbud. Forbudet vil selvfølgelig også omfatte Norge.

Et gjenkjøpsforbud lå inne allerede i EUs havarete grunnlovsforslag. Etter havariet ble bestrebelsene overført til EDA som fikk betydelig økte bevilgninger. I dag er frivillige Rules of Conduct - handlingsregler - allerede på plass; for dem som ser et poeng i en mer selvstendig europeisk forsvarsplanlegging.

I 1998 begynte en samlingsprosess innen europeisk forsvarsindustri, med store privatiseringer og oppkjøp over grensene. Slik oppsto de store, flernasjonale konsernene EADS og BAE Systems, og i neste tur Thales. Svenskene gjennomførte samtidig en nasjonal omstilling av sin forsvarsindustri og en internasjonalisering, hovedsakelig gjennom omfattende utsalg direkte og indirekte til BAE Systems.

Norge gjorde ingen ting, til tross for at

daværende konsernsjef på Kongsberg, Jan T. Jørgensen, sa at han gjerne så et statlig nedsalg fra 50,1 prosent til 33-34 prosent for å få inn en stor internasjonal eier. Senere har vi gjennomført en internasjonalisering av Nammo på Raufoss, men under sterk statlig kontroll.

Konkurranse?

Utviklingen innen europeisk forsvarsindustri førte ikke til avgjørende mer flernasjonalt samarbeid om forskning og anskaffelser. Her ligger problemet Solana tok opp. Norge har annonsert at vi nå kjører en konkurranse i kampflysaken mellom amerikanske Lockheed Martin, europeiske Eurofighter og svenske Saab. Men gjør vi egentlig det? Foreløpig ser "konkurransen" ut til å være like lite reell som den var i fregattsaken, der vi gjorde som Lockheed Martin sa.

EGI SFORBUD

Eurofighter og Saab har tilbudt oss strategiske og langsiktige industrielle samarbeider, det svenske med sin innsikt i norsk forestillingsverden av og til benevner som "om man kaller det gjenkjøp". Men det utpreget USA-orienterte embetsverket i Forsvarsdepartementet kjører et langt snevrere løp:

Man er i dialog med Lockheed Martin og får derfra tilbud innenfor rammer som ikke krever nye tanker her til lands, så ber man Eurofighter og Saab komme med konkurrerende tilbud innenfor disse avgrensede feltene. Slik blir det Lockheed Martin som styrer løpet. Amerikanerne kan spille kortene sine og europeerne er henviste til å "konkurere" på de felter Lockheed Martin velger ut.

Sukker og stønner

Det hender man kan høre europeerne sukke og stønne. De har jo tilbudt langt bredere og

mer fremtidsrettede industristrategiske samarbeider innen rammene av stipulert pris på flyene, henholdsvis 40 milliarder for Eurofighter Typhoon og 20-25 milliarder for Saab JAS 39 Gripen N. Lockheed Martin deler ut industrikontrakter på sin JSF (Joint Strike Fighter) F-35 Lightning II i alle samarbeidsland og det synes blankt umulig at Norge skal kunne komme opp i kontrakter på så mye som 10 milliarder. Vi kan jo ikke få kontrakter som allerede er gått til andre land.

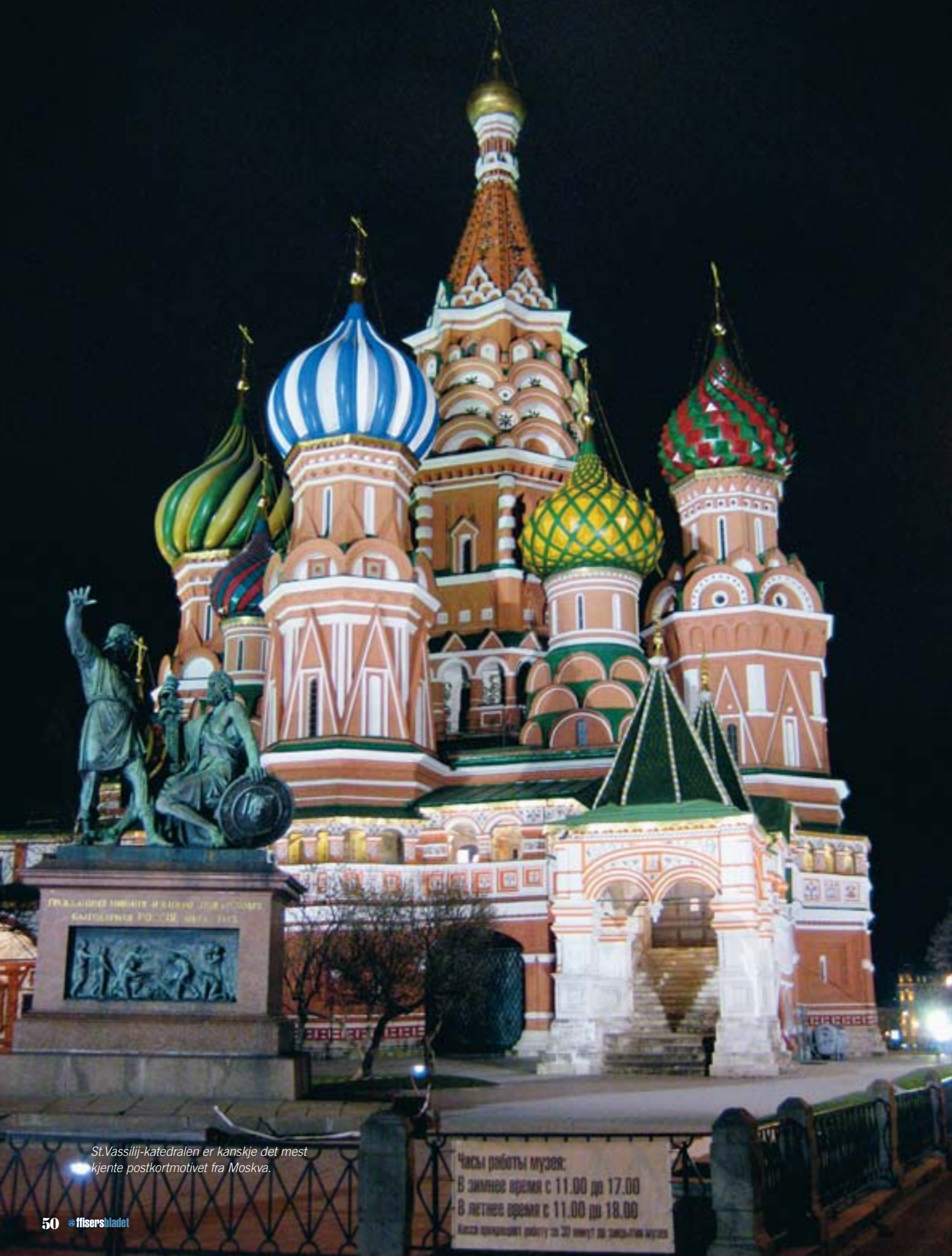
Bryter ut?

Om den ene eller begge europeerne vil bryte demonstrativt ut av denne tvangstrøyen og enten kaste kortene eller kjøre hardt på en bred linje med konkrete, langsiktige planer, gjenstår å se. Det siste krever kanskje politisk ryggdekning hjemme, og man frykter formodentlig at hverken Stortinget eller

media vil forstå et slikt utspill. I fregattsaken ble et tysk, riktignok temmelig klossete fremført, utspill tolket i media til at "tyskerne truer" Norge. I et annet land var jeg for få år siden iaktaker til hvordan en gruppe norske journalister ble gjenstand for et varmt og engasjert innlegg fra en industrileder om fordelene ved industristrategi fremfor gjenkjøp; hvorpå samtlige rapporterte hjem om hvor entusiastisk det var blitt talt for gjenkjøp.

Men det lille vi får av amerikanske kontrakter vil nok bli godt mottatt. Og differansen opp til de europeiske tilbudene på 15-30 milliarder mer, er så stor at ingen kommer til å tro det. Vi tror ikke sånt her i Norge. Ingen skal lure oss.

Lockheed Martin priser seg nok lykkelig. Deres flyprosjekt er nemlig i stigende vansker. Det kan vi komme tilbake til.

St.Vassilij-katedralen er kanskje det mest kjente postkortmotivet fra Moskva.

Часы работы музея:
В зимнее время с 11.00 до 17.00
В летнее время с 11.00 до 18.00
Касса принимает работу за 30 минут до закрытия музея

Здравствуйте, МОСКВА!

Russland og Moskva har nok for mange vært omhyllet av mystikk og en god porsjon gamle fordommer. I slutten av april reiste KAFO til Moskva for å sjekke ut om det er hold i alle de mytene mange av oss bærer på, og for å lære mer om sikkerhetspolitiske og samfunnsmessige aspekter i vårt største naboland.

Av Rolf J. Ledal, OTV Vestlandet

Ambassadehjelp

Helt siden Moskva ble valgt som åsted for årets kadettkonferanse ved slutten av fjoråret, har mang en kadett sett frem til dagen da kofferten var ferdig pakket og kursen satt østover. KAFO har tidligere vært på besøk i Russland som gjester hos Taman-divisjonen. Nå var tiden inne for å si "Hallo Moskva!" igjen, og denne gang som gjester ved den norske ambassaden, hvor assisterende forsvarsattache Svein Kosmo i forkant av konferansen har bidratt med svært mye hjelp til BFO for å realisere

konferansen. Underveis fikk KAFO nyte godt av både hans og militærsekretær Lars Ragnar "Moskva-Lars" Aalerud Hansens kunnskaper og innsatsvilje for å skape en minnerik tur til Moskva.

Sikkerhetspolitisk fokus

Som en del av konferansen var det lagt opp til orienteringer om sikkerhetspolitiske og samfunnsmessige forhold i Russland. Gjennom tre gode foredrag med henholdsvis Ambassaderåd Bård Ivar Svendsen, Sjefredaktør Fyodor Lukyanov (Russia in Global Affairs) og Kommandør Oleg Konstantinovitsj Schvedkov (leder for BFOs søsterorganisasjon i Russland),

fikk kadettene fra de tre krigsskolene svært godt innblikk i russiske forhold. Etter tilbakemeldingene å bedømme var det ingen av kadettene som savnet militærbesøk på agendaen. Samtlige foredragsholdere ga kadettene en smakebit på deres unike innsikt i Russiske forhold, Kommandør Schvedkov ga endatil noen opplysninger som han mente ikke var å finne i klartekst noe sted, i følge han selv godbiter for etterretningsfolkene blant oss.

Rett og plikt

Etter disse etterretningsmessige lekerbiskene var det tid for å dreie fokus over til hjemlige utfordringer, og rekruttering til krigsskolene er et tema som kadettene er svært opptatte av. Den svikten som de senere år har kjennetegnet søknadstallene til våre krigsskoler gir grunn for bekymring for alle i Forsvaret, ikke bare den øverste ledelsen. Kadettene i KAFO er sitt ansvar bevisst, og besitter

Ambassaderåd Bård Ivar Svendsen orienterte kadettene om Russiske forhold.

Diskusjonen fløt godt under KAFOs vårkonferanse.

som unge kadetter førstehånds kjennskap til skolesituasjon og hva som trengs for å fange oppmerksomheten hos en ung befalingsmann eller –kvinne som vurderer en tilværelse som kadett. Som et resultat av konferansen har KAFO oversendt et skriv til Forsvarets ledelse hvor de tilbyr sin hjelp i arbeidet med rekrutteringen, og kommer med konkrete forslag til løsning. Rett og plikt til yrkestilsetting og normalavansement er to av flere virkemidler som kadettene ser på som aktuelle incentiver i denne sammenheng.

På historisk grunn

På slutten av Sovjettiden skjedde ting rimelig raskt, og det var en litt spesiell følelse å bo på Hotel Mir rett overfor Dumaen. Mitt sterkeste minne fra Sovjetregimets oppløsning var stridsvognene og bestrykningen av Dumaen. Nå sto vi altså i Moskva og så på den store hvite bygningen, og kunne ikke se antydning til spor etter denne dramatiske episoden som på mange måter markerte slutten på en æra som preget 1900-tallet for flere enn russerne. Like givende var det å vandre rundt i Kreml blant tsarenes ufattelige rikdom, og på den Røde plass hvor Mathias Rust skapte verdenshistorie i 1987, når han latterliggjorde det russiske luftforsvaret med sitt enmotors fly som plutselig landet utenfor Leninmausoléet. Mange av Stalins monumentale bygg preger bybildet, og overalt hvor vi beveget oss, var vi ikke langt unna prektige bygg som Universitet, Utenriksdepartementet eller andre bygg prydet med kommunisttidens stjerner, eller hammer og sigd. Etter å ha stått i en 70-årsperiode og kastet glans, er de fremdeles like fascinerende å betrakte på nært hold.

Russisk standard

I Norge har vi som de fleste kjenner til norsk standard som regulerer det meste. I Russland er det også standarder for andre produkter. Siden Lydia, vår guide under omvisningen i Kreml, standhaftig hevdet at å drikke øl uten vodka var bortkastede penger, fikk også vi anledning til å stifte bekjentskap med drikkevarene som går under betegnelsen "Russisk standard". Det å bli kjent med russisk kultur og den russiske folkesjela innebærer at man må te seg litt som russere, og i løpet av konferansen var det lagt inn besøk ved det store Izmailova-markedet hvor moskovitter flest handler det meste de trenger til livsopphold, samt restaurantbesøk hvor tradisjonelle russiske og sentralasiatiske retter sto på bordet. Man drar da ikke til Russland for å spise og drikke franske varer... Blant de mer særegne av bordets gleder kan man trekke frem estragonbrus, som visstnok skal ha en god effekt på ens

Størsteparten av Sjøkrigsskolens delegasjon, Martin Svendsen (f.v.), Alexander Elboth, Katrine Eltarvåg, Roar Nordvik og Bjørnar Sørensen, foran den Norske ambassaden i "Kokkegata".

libido. Kanskje det hadde vært noe å satse på for Ringnes eller andre produsenter av drikke når været stadig vekk blir varmere og sommerens utskeielser nærmer seg med stormskritt. Det er aldri godt å vite hva som slår an i den norske folkeheimen.

En av tre

KAFOs vårkonferanse er en årlig foreteelse, og i fremtiden er det kanskje like greit å legge seg på en ordning med tre steder som går på rundgang som åsted for vårkonferansen. Jeg sitter i hvert fall igjen med følelsen av at det er riktig å legge et nytt besøk til Moskva om noen år. Med en slik fin gjeng som var med på årets tur, er det en fornøyelse å reise utenlands på konferanse. Stort engasjement for både det sosiale og det fagforeningspolitiske gir mange gode minner. Når i tillegg ambassaden og forsvarets representanter i Moskva setter så mye ressurser inn på å hjelpe oss til rette, så er det ikke vanskelig å ønske seg Moskva som ett av tre faste reisemål. Neste år blir det etter alt å dømme Berlin, så herved går utfordringen til nåværende og kommende kadetter, det er bare å engasjere seg i KAFOs arbeide!

The Good, the Bad and the Ugly, BFOs omvandrende kor markerer Erlend Sætre Miljes 25-årsdag med flerstemt(?) sang og kake.

До свидания, МОСКВА!

Adapt lanserer AD-900 GPS-mottaker med innebygd fotoboksvarsling

For å skille seg ut blant det voksende utvalget av GPS-mottakere, har Adapt gått et skritt videre for å øke trafiksikkerheten og redusere statens fotoboksinntekter. Når du nærmer deg en fotoboks, vil Adapt AD-900 begynne å blinke og en stemme vil fortelle deg hva som er fartsgrensen på den veien

du kjører. Adapt AD-900 bruker Poihandlers oppdaterte database for lokasjon av fotobokser rundt om i hele Europa. Du får en måneds gratis oppdatering levert med din GPS-mottaker, der påfølgende oppdateringer vil være snau 100 kr. For maksimal utnyttelse av GPS-mottakeren kobler du den til din mobiltelefon, PDA eller bærbar PC ved hjelp av Blåtann, bedre kjent som Bluetooth. Herligheten koster kr 995 og sendes fraktfritt ved å sende leveringsadresse og BFO-medlemsnummer til bfo@milrab.no eller ved bestilling på bfo.milrab.no

Hva hvis din stasjonære eller bærbare PC "kræsjer"?

Det første man kan gjøre, er å prøve å starte opp Windows med sist fungerende konfigurasjon. Trykk F8 under oppstarten for å komme til oppstartsmenyen og velg "Last known good configuration".

Hvis det fortsatt ikke fungerer, kan du prøve F8 igjen og velge safe mode. Noen ganger hender det faktisk at du kan starte i safe mode, avslutte Windows og så starte opp igjen uten problemer. Hvis heller ikke det fungerer, kan du starte i logget modus, for deretter å sjekke loggfila og se om du kan finne ut hvor i oppstarten det stopper. Deretter må du Google fra en annen maskin og finne ut hva som er feilen.

Samle nøklene på en smart måte?

Det amerikanske firmaet Keyport, har laget en genial måte å samle dine viktigste nøkler på.

Nøkkelsamleren har også et moderne design, og kommer snart på markedet. Dermed kan du for ettertiden slippe å gå rundt med svære klaser av nøkler på ett og samme nøkkelknippe. Dessuten ser Keyports nøkkelsamler mye stiligere ut. Les mer om nøkkelsamleren på www.key-port.com

Praktisk og smart lommelykt fra Mr. Flexx

På nettstedet www.dingz.no fant vi en svært fleksibel og praktisk lommelykt. Konstruksjonen gjør at du kommer til med lyskilen på de fleste vanskelige steder. Den har 69 LED-lys, og kan også lyse rødt og grønt. Kroner 70 er heller ikke avskrekkende.

Din nye bestevenn!

Din perfekte kontorkompis; sier ikke et ord, men gjør hverdagen litt morsommere. Se håret vokse for hver dag, stiller du den pent vil den vare i opptil tre-fire måneder, klipp og form håret slik du vil, og konkurrer om hvem som har den flotteste på kontoret. Disse gresshodene trives best i fellesskap, og det anbefales derfor at du kjøper to eller flere. De tar seg veldig bra ut på andre steder enn kontoret. Hva med i vinduskarmen på kjøkkenet? Sist, men ikke minst, den fungerer som din egen lille luftrenser litt renere luft i hvert fall.

Figurene fås i 5 varianter med stykkpris kr 145 og pakkepris kr 545 for alle 5 variantene. For bestilling send leveringsadresse og BFO-medlemsnummer til bfo@milrab.no

LUFTFORSVARET P

6000 meter høye fjell omkranser Kabul international airport. Det gjør at de tyngste flyene må sirkle seg ut av Kabul.

Oberst Nils Frøisland tok 1. april over ansvaret for Kabul flyplass. Dagen før overtakelsen møtte han Afghanistans president Hamid Karzai – som ønsket Luftforsvaret – og Norge – lykke til med oppdraget i Kabul.
(Foto: Øystein S. Paulsen).

Oberstløytnant Sigurd Fongen ledet oppstillingen av mannskapene under seremonien da Norge 1. April overtok ansvaret for Kabul flyplass.

Å Plass i Kabul

1. april overtok Luftforsvaret ansvaret for Kabul internasjonale flyplass i Afghanistan. – Vi er i gang med et spennende og svært viktig oppdrag, sier flyplassjef Nils Frøisland.

Av Øystein S. Paulsen

Med mer enn 200 flybevegelser i døgnet er Kabul internasjonale flyplass (KAIA) et travelt og viktig logistikkknutepunkt. Flyplassen drives av Nato – og oppdraget går på rundgang mellom medlemslandene. Norge avløste Tsjekkia i april, og i oktober er det Belgia som overtar. Fordi Afghanistan ikke har noen kystlinje, og er omgitt av høye fjell, må det meste av forsyninger flys inn til landet via Kabul.

Betydningsfull

- Dette gjør KAIA til den kanskje viktigste innfallsporten til Afghanistan, sier forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen.

Hun sier flyplassen derfor er svært betydningsfull i arbeidet med å gjenoppbygge det krigsherjede landet.

- Gjennom lederansvaret på KAIA skal Norge sørge for at flyplassen drives på en sikker og effektiv måte. Dette er grunnleggende for å støtte opp om afghanske myndigheter og den internasjonale sikkerhetsstyrken Isaf. Den norske kontingenten på flyplassene utfører derfor en svært viktig jobb, sier Strøm-Erichsen.

Mange oppgaver

Det er oberst Nils Frøisland, til vanlig sjef for 134. luftving på Sola flystasjon, som har fått sjefsjobben på KAIA. Med seg til Kabul har han en styrke på rundt 50 offiserer og soldater fra alle deler av Luftforsvaret. At Norge er "lead nation" på KAIA betyr at Frøisland også har kommando over det internasjonale personellet på flyplassen - en styrke på nesten 300 soldater og offiserer fra mer enn 20 nasjoner.

- Oppdraget vi har begynt er veldig spennende. Det blir nok av oppgaver å ta hånd om, og den viktigste blir selvfølgelig å sørge for at KAIA fungerer på en så effektiv og sikker måte som mulig. Det blir garantert mange utfordringer. Men som man sier her nede: Det finnes ikke problemer, bare løsninger, sier oberst Frøisland.

Substansielt bidrag

Generalinspektøren for Luftforsvaret (GIL), Stein Erik Nodeland, er sikker på at Nordmennene på KAIA vil løse oppdraget på en utmerket måte.

- Vi stiller med en forholdsvis liten kontingent, men jeg vil likevel påstå det er et substansielt bidrag til innsatsen vår i Afghanistan.

Luftforsvaret har holdt på med flyplassdrift i mange år, og har ifølge generalinspektøren omfattende erfaring med det å drive en flyplass på en trygg og forsvarlig måte.

- Mange av dem vi har sendt nedover er spesialister på flyplassdrift. De får garantert nok av utfordringer å ta hånd om i Kabul, men jeg er ikke et sekund i tvil om at de vil løse oppdraget på en utmerket måte, sier generalmajor Nodeland.

Kjernepunkt

Sjefen for Fellesoperativt hovedkvarter (FOHK), viseadmiral Jan Reksten, understreker betydningen av oppdraget. Luftforsvaret er i gang med i Kabul.

- Flyplassen er selve kjernepunktet for det aller meste av logistikk og infrastruktur i Afghanistan. Alt som gjøres for å gjenreise landet etter tiår med krig er på en eller annen måte avhengig av at KAIA er operativ. Uten en velfungerende flyplass, fungerer ikke Kabul. Og uten et velfungerende Kabul får vi ikke resten av Afghanistan til å fungere, sier viseadmiral Reksten.

FAKTA:

- Kabul international airport (KAIA) drives av Nato og trafikkeres daglig av flere enn 200 militære og sivile fly
- Som del av de norske styrkene i Afghanistan skal Luftforsvaret drive Kabul flyplass (KAIA) fra 1. april til 1. oktober
- Bidraget består av cirka 50 offiserer og mannskaper
- Flyplassjef er oberst Nils Frøisland

720 SKVADRONENS HELIKOPTERE FÅR BEDRE EGENBESK

Av Einar Holst Clausen

Bell helikopterne vil nå, når situasjonen tilsier det, kunne få montert en moderne Gatling-mitraljøre i sidedøra. Mitraljøsen har elektronisk avfiring og har av den grunn svært høy skuddhastighet. I følge kilder Offisersbladet har snakket med, kreves det en del moderniseringer på Bell helikopterne, på grunn av vekten på den ekstra pansringen helikopteret får, samt våpensystemets egenvekt. Visse modifiseringer/tilpasninger må i følge opplysninger Offisersbladet har fått, også gjøres for å få på plass våpensystemet. Det helikoptermonterte Gatling-systemet, leveres av det amerikanske firmaet Dillon Aero, som også har sendt bilder til Offisersbladet. En spesiell takk til Chris og Michael Dillon.

I en kommentar til Offisersbladet, sier

også Generalinspektøren for Hæren, Robert Mood følgende:

-Evne til å forflytte hæravdelinger med helikoptre, og å evakuere personell når det er påkrevet, blir stadig viktigere for Hæren og Forsvaret. En meget liten og innsatsorientert struktur som vår, er helt avhengig av økt mobilitet for å være relevant. I tillegg er det knapt noe lands geografi som gjør helikopterkapasitet mer relevant enn Norges.

Mood sier videre:

-Vår erfaring fra operasjoner internasjonalt er at helikoptrene i større grad enn tidligere trenger væpning, da situasjonen ofte er skiftende og usikker. Vi har behov for mer helikopterkapasitet enn i dag, og de bør være væpnet.

Luftforsvaret utlyser i disse dager ledige stillinger og utdanning til såkalte "doorgunners" på helikopter.

Generalinspektøren for Hæren, Robert Mood.

Doorgunner klar til avfyring.

*Nattsykting med
lysforsterkningsbriller.*

Helikopterne av typen Bell 412 ved 720 skvadron, er etter det Offisersbladet erfarer, i ferd med å bli oppgradert slik at de kan utstyres med såkalte "doorgunners". Med en dørmontert mitraljøse betjent av en spesialutdannet skytter, skal de bli i stand til å forsvare seg under utføringen av skarpe oppdrag de kan bli satt til. Generalinspektøren for Hæren, Robert Mood, ønsker dette velkommen som et viktig bidrag for å sikre vårt personell når situasjonen tilsier det.

YTTTELSE

Gatlingkanonen med ammobånd og ammokasse i et Bell-helikopter.

Fra testflyging og test skyting i USA.

Ledige verv i BFO

Områdetillitsvalgt Befalets Fellesorganisasjon

BFO er Norges største tjenestemannsorganisasjon for militært personell. Ca 5000 tjenestegjørende medlemmer, og ca 9000 medlemmer totalt gjør BFO til den nest største organisasjon i Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund Stat. BFO er partipolitisk uavhengig, og har medlemmer i alle aldre og gradsnivåer. BFO har en demokratisk struktur, bygget på lokal tilstedeværelse gjennom mer enn 50 lokallforeninger i 5 regioner, kombinert med en ressurssterk sentral administrasjon.

Som arbeidstakerorganisasjon er BFO opptatt av hva vi oppnår i arbeidet med å ivareta medlemmenes økonomiske og sosiale rettigheter. Det gode fagforeningsarbeidet er, og skal være BFOs kjennetegn. BFO søker etter stadig tjenestegjørende offiserer som har lyst på nye utfordringer i et dynamisk, hektisk og stimulerende miljø. Grunnet BFOs samlede teamkompetanse oppfordres spesielt sjøoffiserer og kvinner om å søke. Dette krever at vi arbeider sammen mot samme mål, noe som også gjelder for deg som kan tenke deg å søke stilling som:

• Områdetillitsvalgt region Vest-Norge (Bergen/Stavanger)

• Områdetillitsvalgt region Midt-Norge mfb ledighet (Bodø)

Hovedoppgaver:

- Heltids områdetillitsvalgt for BFOs medlemmer i egen region.
- Koordinere og utøve fagforeningsarbeidet
- Daglige drift i regionen sammen med regionens andre OTV
- Sekretærfunksjon for regionsstyret
- Regionens kontaktperson vis a vis media.
- Delta i sentrale prosesser innenfor P-saker og forhold i HA

Du:

- har evne til å arbeide resultatorientert og systematisk
- er samarbeidsorientert med evne til å arbeide selvstendig
- har evne og lyst til å løse "trivielle" arbeidsoperasjoner og samtidig tenke strategisk
- har godt humør og engasjement for andre mennesker
- har mot til å være uenig og fleksibel nok til å finne løsninger
- har evne til å ta selvstendig initiativ.

Ønskelige kvalifikasjoner:

- VOU
- Erfaring som tillitsvalgt
- Samarbeids-, og kommunikasjonsegenskaper

Betingelser:

Du må ha sertifikat, og disponere egen bil. Som heltids tillitsvalgt opprettholder du din faste lønn fra Forsvaret, og kompenseres for overtid med et fast tillegg på B-50

Søknad:

Søknadsfrist 1/6 2007.
Kvinner og sjøoffiserer oppfordres til å søke.

Vil du vite mer kan du ringe:

OTV Jacob Are Opdal, midt-Norge mobil 924 23 022
OTV Rune Nordhus, vest-Norge mobil 923 12 671
Sekrleder Arild Helgesen, mobil 934 99 445

Skriftlig søknad sendes:

post@bfo.no eller pr post til:
Befalets Fellesorganisasjon
Postboks 501, Sentrum 0105 Oslo

Instant Shelter

Bruksområder:

Forlegning
Messer
Verksted
Lager

Ring 64 83 55 00

www.obwiik.no

rom for frihet

umoe mandal

Skjold klasse MTB

Umoe Mandal AS

Member of the Ulltveit-Moe Group

Gismerøya, Servicebox 902, N-4509 Mandal, Norway

Tel: +47 3827 9200 Fax: +47 3826 0388

E-mail: mandal@umoe.no / Internet: www.umoe.no

umoe

B Returadresse:
Offisersbladet
Karl Johansgate 12J
0105 OSLO

B-Economique
NORGE

Bergans

OF NORWAY

**Leverandøren av bekledning, telt,
soveposer, vester og ryggsekker
til spesialenheter verden over**

**Bergans Fritid AS, Loesmoen
Box 293, 3301 Hokksund
Tlf: 32 25 25 00
Fax: 32 25 25 10
marked@bergans.no
www.bergans.no**